

ЗАКОН
О ДОБРОВОЉНИМ ПЕНЗИЈСКИМ ФОНДОВИМА

ЗАКОН О ДОБРОВОЉНИМ ПЕНЗИЈСКИМ ФОНДОВИМА

ПОГЛАВЉЕ I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет уређивања)

Овим законом уређује се оснивање, дјелатност и пословање друштва за управљање добровољним пензијским фондовима (у даљем тексту: друштво за управљање), организовање и управљање добровољним пензијским фондовима, пензијски програми, послови и дужности кастоди банке, у смислу овог закона, право на пензију и начини исплате, надлежност Комисије за вриједносне папире Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Комисија) у вршењу надзора над обављањем дјелатности друштава за управљање и надлежност Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенције за надзор) у вршењу надзора над обављањем дјелатности друштава за осигурање у смислу овог закона, као и друга питања од значаја за функционисање добровољних пензијских фондова.

Члан 2. (Принципи добровољних пензијских фондова)

Принципи на којима се заснивају добровољни пензијски фондови су:

- а) добровољност чланства;
- б) расподјела ризика улагања;
- ц) равноправност чланова;
- д) јавност рада;
- е) акумулација и инвестирање средстава.

Члан 3. (Значење појединих појмова)

Поједини појмови, у смислу овог закона, имају следећа значења:

- а) друштво за управљање - дионичко друштво са сједиштем у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација), које је добило дозволе Комисије за обављање послова оснивања и управљања добровољним пензијским фондовима у складу са овим законом;
- б) добровољни пензијски фонд - институција колективног инвестирања у оквиру које се прикупља и улаже пензијски допринос у различите врсте имовине са циљем остварења прихода и смањења ризика улагања;
- ц) кастоди банка - банка која води рачун добровољног пензијског фонда и обавља друге кастоди (скрбничке) услуге за рачун добровољног пензијског фонда, а у погледу средстава добровољног пензијског фонда поступа само по налозима друштва за управљање који су у складу са законом и проспектом добровољног пензијског фонда;
- д) члан добровољног пензијског фонда - домаће и страно физичко лице које, непосредно или преко организатора пензијског програма, приступа добровољном пензијском фонду;

- е) инвестициона јединица - сразмјерни обрачунски удио у укупној нето имовини добровољног пензијског фонда;
- ф) послодавац - послодавац у смислу закона којима се уређују радни односи;
- г) обвезник уплате - домаће и страно правно и физичко лице које за рачун члана добровољног пензијског фонда врши плаћање пензијског доприноса, а које може бити послодавац, треће лице или члан фонда, у складу са одредбама овог закона;
- х) организатор (покровитељ) добровољног пензијског фонда – правно или физичко лице, укључујући синдикате и послодавце, који на било који начин учествују у оснивању добровољног пензијског фонда (спонзорисани фонд), плаћању доприноса у добровољни пензијски фонд или избору одређеног пензијског добровољног пензијског програма (спонзорисани програм), у име чланова фонда;
- и) пензијски допринос - новчана средства која у добровољни пензијски фонд уплаћује обвезник уплате;
- ј) пензија - исплата акумулираних новчаних средстава са рачуна члана добровољног пензијског фонда у складу са посебним уговором;
- к) пензијски програм - уговор у корист трећих лица, који је саставни дио добровољног пензијског фонда, закључен између послодавца, удружења послодавца, професионалног удружења или синдиката (у даљем тексту: организатор) и друштва за управљање, а на основу кога се организатор обавезује да уплаћује пензијски допринос у корист својих запослених, односно чланова, а друштво за управљање улаже прикупљена средства;
- л) учешће - неквалификовано, квалификовано и знатно учешће;
- м) неквалификовано учешће постоји када једно лице има непосредно или посредно право или могућност да оствари мање од 10% права гласа у правном лицу, односно непосредно или посредно власништво над мање од 10% капитала тог правног лица, односно нема могућност ефективног вршења утицаја на управљање правним лицем или на пословну политику тог лица;
- н) квалификовано учешће постоји када једно лице има:
- непосредно или посредно право или могућност да оствари најмање 10% права гласа у правном лицу, односно непосредно или посредно власништво над најмање 10% капитала тог правног лица,
 - могућност ефективног вршења утицаја на управљање правним лицем или на пословну политику тог лица;
- о) знатно учешће постоји када једно лице има:
- непосредно или посредно право или могућност да оствари најмање 20% права гласа у правном лицу, односно непосредно или посредно власништво над најмање 20% капитала тог правног лица,
 - могућност ефективног вршења знатног утицаја на управљање правним лицем или на пословну политику тог лица;
- п) повезана лица - правна лица која су међусобно повезана управљањем, капиталом или на други начин, ради постизања заједничких пословних циљева, тако да пословање или резултати пословања једног лица могу битно утицати на пословање, односно резултате пословања другог лица. Повезаним лицима, у смислу овог закона, сматрају се и лица која су међусобно повезана:
- као чланови породице,
 - тако да једно лице, односно лица која се сматрају повезаним лицима, у складу са овим чланом, заједно, посредно или непосредно, учествују у другом лицу,

- тако да у оба лица квалификовано учешће има исто лице, односно лица која се сматрају повезаним лицима у складу са овим чланом,
- на начин прописан за повезана лица законом којим се уређује правни положај привредних друштава,
- као чланови управе или надзорног одбора и чланови породице тих лица;
- р) приликом процјене учешћа у капиталу, односно учешћа у управљању, повезана лица у смислу овог закона сматрају се једним лицем;
- с) чланови породице, у смислу овог закона, су:
 - супружници, односно лица која живе у ванбрачној заједници,
 - потомци и преци у правој линији неограничено,
 - сродници до трећег степена сродства, у побочној линији, укључујући и сродство по тазбини,
 - усвојилац и усвојеници и потомци усвојеника,
 - старалац и штићеници и потомци штићеника;
- т) тржишно препознатљиво правно лице - правно лице које котира на берзи у земљама Организације за економску сарадњу и развој (у даљем тексту: OECD) или има одређен рејтинг код агенција за процјену бонитета, односно које је, према посљедњем рангирању које је извршио Standard and Poor's и Fitch-IBCA, рангирано с најмање BBB - или које је извршио Moody's с најмање Baa3;
- у) преносиве хартије од вриједности су оне врсте хартија од вриједности које су преносиве на тржишту капитала, као што су:
 - 1) дионице или друге хартије од вриједности истог значаја који представљају учешће у капиталу или чланским правима у друштву, као и потврде о депонованим дионицама
 - 2) обвезнице и друге врсте секуритизираниог дуга, укључујући и потврде о депонованим хартијама од вриједности
 - 3) све остале хартије од вриједности које дају право на стицање или продају таквих преносивих хартија од вриједности или на основу којих се може обављати плаћање у новцу које се утврђује на основу преносивих хартија од вриједности, валута, каматних стопа или приноса, робе, индекса или других мјерних величина.
 Инструменти плаћања не сматрају се преносивим хартијама од вриједности у смислу ове тачке.
- в) инструменти тржишта новца су финансијски инструменти, осим инструмената плаћања, којима се уобичајено тргује на тржишту новца, као што су трезорски, благајнички и комерцијални записи, сертификати о депозиту, банковни акцепти, а који су ликвидни и чија се вриједност може прецизно одредити у било којем тренутку.
- з) друштво за осигурање је дионичко друштво које је уписано у судски регистар на основу одобрења Агенције за надзор за обављање послова осигурања као и подружнице друштва за осигурање које није из Федерације, а које је основано у Федерацији или послује у Федерацији у складу са прописима који уређују осигурање;
 - аа) Агенција за надзор врши надзор над друштвима за осигурање у смислу овог закона;
 - бб) држава чланица, у смислу овог закона, је држава која је чланица Европске уније или потписница уговора о европском привредном простору.

ПОГЛАВЉЕ II ДРУШТВО ЗА УПРАВЉАЊЕ

Члан 4. (Правни облик)

(1) Друштво за управљање је правно лице које се оснива у правној форми дионичког друштва, којем је предмет пословања оснивање добровољних пензијских фондова и управљање добровољним пензијским фондовима, односно улагање новчаних средстава у властито име и за рачун чланова добровољног пензијског фонда, те обављање других послова одређених овим законом.

(2) На друштва за управљање примјењују се одредбе закона којим се уређују привредна друштва, осим ако овим законом није друкчије одређено.

(3) Друштво за управљање могу основати домаћа и страна физичка и правна лица.

(4) Физичка лица могу имати само неквалификовано учешће.

(5) Више од 50% учешћа у капиталу, односно права гласа у друштву за управљање мора имати правно лице које се бави банкарским пословима, пословима осигурања или дјелатношћу пензијских фондова, као и лице које у наведеном лицу има више од 50% учешћа у капиталу, односно права гласа.

(6) Уколико ниједно лице појединачно нема више од 50% учешћа у капиталу, односно права гласа у друштву за управљање, највећи дионичари који заједно имају више од 50% учешћа у капиталу, односно права гласа у друштву за управљање, морају бити лица из става (5) овог члана.

(7) Домаће правно лице са већинским државним капиталом или друго са њим повезано лице, не може бити оснивач друштва за управљање.

(8) Изузетно од става (7) овог члана, банке и друштва за осигурање са већинским државним капиталом могу бити оснивачи друштва за управљање.

(9) Друштво за управљање не може издавати повлашћене дионице.

(10) Друштво за управљање је дужно осигурати једнако поступање према свим дионичарима те им не смије признавати никаква додатна права или повластице, ограничавати њихова права нити им наметати додатне одговорности.

(11) Правна и физичка лица могу бити дионичари у само једном друштву за управљање.

Члан 5. (Дјелатност друштва за управљање)

(1) Дјелатности друштва за управљање су:

а) основне дјелатности:

1) оснивање и управљање фондовима (у даљем тексту: управљање фондовима)

2) оснивање и управљање инвестиционим фондовима,

б) помоћне дјелатности.

(2) Управљање фондовима обухвата:

а) оснивање фондова

б) управљање имовином фондова и

ц) административне послове.

(3) Административни послови из става (2) тачке ц) овог члана обухватају:

- а) правне и рачуноводствене услуге у вези с управљањем фондовима
 - б) продајне и промотивне активности добровољног пензијског осигурања
 - ц) запримање и обраду упита чланова фондова
 - д) вредновање имовине и утврђивање цијене удјела фондова
 - е) праћење усклађености с прописима
 - ф) намиру уговорених обавеза
 - г) вођење пословних евиденција
 - х) вођење регистра чланова, када је то примјенљиво
 - и) пренос личне имовине чланова под условима одређеним овим законом
 - ј) објаве и обавјештавање чланова фондова.
- (4) Помоћне дјелатности из става (1) тачке б) овог члана односе се на похрану и администрирање у вези с удјелима у отвореном фонду.
- (5) Друштво за управљање не смије обављати друге дјелатности осим оних наведених у ставу (1) овог члана.
- (6) Друштво за управљање смије делегирати на трећа лица само административне послове из става (3) тач. б), ц) и и) овог члана, у складу с одредбама овог закона.
- (7) Друштво за управљање обавља дјелатност организовања и управљања добровољним пензијским фондовима на начин којим своје интересе или интересе својих оснивача, односно повезаних лица не ставља испред интереса чланова ових фондова, у складу с добром пословном праксом и пажњом доброг привредника, а у најбољем интересу чланова тих фондова.
- (8) Друштво за управљање може организовати и управљати са више добровољних пензијских фондова.

Члан 6. (Употреба фирме)

- (1) У фирми друштва за управљање морају бити садржане ријечи "друштво за управљање добровољним пензијским фондом".
- (2) Правно лице које није добило дозволу за рад друштва за управљање не може користити у правном промету назив "друштво за управљање добровољним пензијским фондом" или други сличан назив.
- (3) У случају престанка важења одобрења за рад, друштво за управљање мора одмах промијенити своју фирму тако да из њега брише ријечи из става (1) овог члана.

Члан 7. (Висина основног дионичког капитала)

- (1) Новчани дио основног дионичког капитала друштва за управљање, приликом оснивања, износи најмање 3.000.000,00 КМ и уплаћује се на привремени рачун код банке у цијелости прије уписа друштва за управљање у регистар привредних субјеката.
- (2) Новчани дио основног дионичког капитала друштва за управљање не може да потиче из зајмова или кредита, нити смије бити оптерећен на било који начин.
- (3) Друштво за управљање дужно је да у свом пословању осигура да дионички капитал друштва увијек буде у висини која није мања од износа из става (1) овог члана.

(4) Друштво за управљање дужно је да, без одлагања обавијести Комисију о смањењу дионичког капитала испод нивоа из става (3) овог члана.

(5) Ако се у року који утврди Комисија, који не смије бити краћи од три мјесеца ни дужи од 12 мјесеци, дионички капитал друштва за управљање не повећа на прописани износ, Комисија ће друштву за управљање одузети дозволу за рад.

(6) Ако укупна имовина добровољних пензијских фондова којима управља друштво за управљање, пређе износ од 50.000.000,00 КМ, као и за свако даље повећање имовине добровољних пензијских фондова за наведени износ, основни дионички капитал друштва за управљање мора се повећати за 1.000.000,00 КМ, у року од 60 дана.

(7) Основни дионички капитал друштва за управљање не може се повећавати јавним позивом.

(8) Друштво за управљање дужно је да у свом пословању осигура да дионички капитал друштва увијек буде најмање у висини 50 % износа из става (1) овог члана, односно става (6) овог члана, у виду депозита код банке која послује у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: БиХ) или у дужничким хартијама од вриједности које издају БиХ, Федерација, Република Српска (у даљем тексту: РС), Дистрикт Брчко Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Дистрикт Брчко), јединице локалне самоуправе у БиХ и друга правна лица уз гаранцију БиХ, Федерације, РС, Дистрикта Брчко у складу са законом којим се уређује јавни дуг.

(9) Комисија ближе прописује структуру и начин израчунавања капитала и висину минималног основног дионичког капитала друштва за управљање у односу на вриједност нето имовине којом управља.

Члан 8. (Организациона и техничка оспособљеност)

(1) Друштво за управљање је дужно запослити на неодређено вријеме најмање једног инвестиционог савјетника за сваки фонд којим управља и запослити једног овлашћеног интерног ревизора.

(2) Друштво за управљање је дужно да испуни минималне кадровске, организационе и техничке услове, које прописује Комисија.

(3) Ако укупна имовина добровољних пензијских фондова којим управља друштво за управљање, пређе износ од 50.000.000,00 КМ, као и за свако даље повећање имовине за наведени износ, друштво за управљање дужно је да додатно запосли најмање још једног инвестиционог савјетника на неодређено вријеме.

Члан 9. (Оснивање друштва за управљање)

(1) Лице које намјерава да оснује друштво за управљање дужно је да поднесе Комисији захтјев за издавање дозволе за рад друштва за управљање (у даљем тексту: дозвола за рад).

(2) Лице из става (1) овог члана истовремено подноси и захтјев за издавање дозволе за организовање и управљање фондом (у даљем тексту: дозвола за управљање фондом).

Члан 10. (Дионичари друштва за управљање)

Дионичар друштва за управљање не може бити лице:

- а) које је у периоду од три године прије стицања власништва у друштву за управљање имало више од 10% учешћа у основном капиталу у друштву за управљање, банци овлашћеној за обављање кастоди послова, инвестиционом фонду, професионалном посреднику или банци овлашћенима за обављање послова куповине и продаје финансијских инструмената, друштву за управљање инвестиционим или обавезним пензијским фондовима или друштву за осигурање, у вријеме када је тим друштвима одузето одобрење за рад;
- б) привредно друштво или обртник над чијом имовином је отворен или проведен стечајни поступак;
- ц) које је било на руководећим положајима у привредном друштву над којим је отворен стечајни поступак или којем је одузето одобрење за рад;
- д) које је изабрани дужносник, носилац извршне функције или савјетник у органима власти у БиХ;
- е) које је изгубило чланство у струковном удружењу због непридржавања правила удружења, или коме је надлежни орган изрекао мјеру одузимања дозволе за обављање послова на финансијском тржишту;
- ф) које је правоснажно осуђено за кривична дјела из области финансија, тржишта капитала, прања новца и финансирања терористичких активности;
- г) против којег је изречена сигурносна мјера забране вршења позива, дјелатности или дужности које је у потпуности или дјелимично обухваћено предметом пословања друштва за управљање, док траје забрана;
- х) које посједује важећу дозволу Комисије за обављање послова брокера или инвестиционог савјетника, односно одговарајуће одобрење надлежног органа и стварно обављају те послове као запослени код другог друштва за управљање инвестиционим фондовима, брокерског друштва или банке овлашћене за послове са хартијама од вриједности;
- и) које је члан органа или запослен код другог друштва за управљање у Федерацији;
- ј) које је члан органа или запослен код кастоди банке или брокерске куће са којом је друштво за управљање закључило уговор;
- к) повезана лица са лицима из тач. и) и ј) овог члана.

Члан 11. (Захтјев за издавање дозволе за рад и дозволе за управљање фондом)

(1) Уз захтјев за издавање дозволе за рад оснивачи друштва за управљање подносе:

- а) оснивачки акт и статут;
- б) доказ да је на привремени рачун код банке уплаћен новчани дио основног капитала, са изјавом о поријеклу финансијских средстава у складу са чланом 7. став (2) овог закона;
- ц) списак дионичара по презимену, имену и адреси, односно фирми, са укупним номиналним износом дионица и процентом учешћа у основном капиталу друштва за управљање;
- д) за дионичаре - правна лица:

- 1) рјешење о упису у регистар, односно овјерени пријевод извода из регистра за страна правна лица и за њихове власнике, до нивоа физичких лица, односно тржишно препознатљивих правних лица,
 - 2) препис листе дионичара коју издаје надлежни орган, односно доказ из другог одговарајућег јавног регистра, ако је дионичар дионичарско друштво,
 - 3) финансијски извјештаји, са мишљењем овлашћеног ревизора за посљедње три године, а за правна лица која послују мање од три године, ревидиране финансијске извјештаје за период пословања
 - 4) доказ надлежног органа управе о измирењу обавеза по основу пореза и доприноса, не старији од 30 дана,
 - 5) списак правних лица која се сматрају повезаним лицима у смислу овог закона,
 - 6) доказе из тачке е) подтач. 1), 2) и 4) овог става за квалификоване власнике и чланове управе;
- е) за дионичаре - физичка лица:
- 1) доказ да то лице у посљедње три године није било члан управе, надзорног одбора или носилац посебних овлашћења у правном лицу над којим је спроведен поступак принудне ликвидације, односно стечаја,
 - 2) доказ да то лице није правоснажно осуђивано за кривична дјела против радних односа, привреде, имовине, правосуђа, јавног реда и правног саобраћаја, односно службене дужности, за кривична дјела и привредне преступе утврђене законима којима се уређују тржиште хартија од вриједности, приватизација, дјелатност осигурања и банке, као ни за друга кажњива дјела која га чине неподобним за обављање те функције,
 - 3) доказ надлежног органа управе о измирењу обавеза по основу пореза и доприноса, не старији од 30 дана,
 - 4) списак правних лица у којима то лице има учешће у власништву;
- ф) правила пословања друштва за управљање;
- г) план пословања за прве три године који садржи јасно одређену стратегију пословања;
- х) списак предложених чланова управе друштва за управљање са радним биографијама, изјавама о престанку обављања дужности и доказом да су испуњени услови из члана 23. овог закона;
- и) доказ о испуњености услова о организационој и техничкој оспособљености друштва за управљање из члана 8. овог закона, са списком лица која ће обављати послове из члана 8. овог закона, радним биографијама тих лица и доказима да посједују одговарајућа звања;
- ј) доказ о испуњености услова за управљање ризицима у друштву за управљање.
- (2) Уз захтјев за издавање дозволе за управљање фондом оснивачи друштва за управљање подносе:
- а) нацрт стандардизованог уговора о чланству у добровољном пензијском фонду;
 - б) нацрт проспекта и скраћеног проспекта
 - ц) нацрт уговора са кастоди банком;
 - д) списак лица која ће обављати послове инвестиционог савјетника и интерног ревизора фонда који се организује, са радним биографијама тих лица;
 - е) нацрт правилника о тарифи.
- (3) Комисија прописује детаљнији садржај аката из става (2) овог члана.

(4) Комисија даје сагласност на акте из става (2) овог члана, као и на све измјене и допуне.

Члан 12. (Додатна документација)

(1) У року од 15 дана од дана пријема захтјева за издавање дозволе за рад и дозволе за управљање добровољним пензијским фондом, Комисија може затражити и друге доказе значајне за одлучивање о тим захтјевима, које су оснивачи друштва за управљање дужни да доставе у року који она одреди, а који не може бити дужи од 30 дана од дана пријема њеног дописа.

(2) Комисија сарађује са другим органима и организацијама, прикупља документе и друге информације од значаја за рјешавање по захтјеву за издавање дозволе за рад.

Члан 13. (Одлучивање о захтјеву за издавање дозволе)

Комисија разматра захтјев за издавање дозволе за рад и дозволе за управљање добровољним пензијским фондом те ће у року од 30 дана од дана примитка уредног захтјева, односно примитка посљедњег документа, информације или одржаног саслушања одобрити или одбити захтјев.

Члан 14. (Издавање дозволе за рад и дозволе за управљање фондом)

(1) Комисија издаје дозволу за рад када утврди ваљаност захтјева из члана 11. став (1) овог закона и када процијени да:

- а) је поријекло основног капитала јасно и несумњиво;
- б) се на основу добијених информација може закључити да оснивачи друштва за управљање и сва повезана лица имају добар пословни углед, одговарајуће квалификације и искуство у управљању повјереним средствима, као и да им је финансијски положај такав да се може претпоставити да неће имати негативан утицај на пословање друштва за управљање;
- ц) структура повезаних лица није таква да онемогућава ефикасно вршење надзора над пословањем;
- д) предложена фирма друштва за управљање не наводи на погрешно мишљење будуће чланове фонда и друга лица у правном промету;
- е) су оснивачи друштва за управљање доставили податке који се могу провјерити и који су у складу са актима Комисије;
- ф) пословне активности оснивача друштва за управљање не могу изазвати значајан ризик за сигурно и законито управљање фондом;
- г) оснивачима друштва за управљање у посљедњих годину дана није одбачен или одбијен захтјев за издавање дозволе за рад и дозволе за управљање фондом;
- х) ће се у друштву за управљање успоставити одговарајући систем за управљање ризицима.

(2) Комисија издаје дозволу за управљање фондом када утврди ваљаност захтјева из члана 11. став (2) овог закона и када узимајући у обзир предложене циљеве, величину и друге битне карактеристике фонда, процијени да:

а) висина основног капитала друштва за управљање омогућава одрживо управљање фондом;

б) инвестициони савјетници који ће управљати фондом посједују дозволу издату у складу са законом којим се уређује тржиште хартија од вриједности;

ц) ће на адекватан начин бити заштићени интереси чланова фонда.

(3) Дозвола за управљање фондом не може се издати без позитивно ријешеног захтјева за издавање дозволе за рад друштва за управљање.

(4) Уколико намјерава да организује још неки добровољни пензијски фонд, друштво за управљање подноси само захтјев за издавање дозволе за управљање фондом.

(5) Након закључења уговора са кастоди банком из члана 95. став (1) овог закона, а прије закључења уговора о чланству у добровољном пензијском фонду, односно о пензијском програму, друштво за управљање је дужно да, ради добијања сагласности, Комисији достави проспект и скраћени проспект тог фонда.

(6) Комисија прописује ближе услове и начин издавања дозвола из ст. (1) и (2) овог члана.

Члан 15. (Одбијање захтјева)

(1) Ако Комисија одбије захтјев за издавање дозволе за рад, доноси рјешење у којем мора навести разлоге одбијања захтјева.

(2) Рјешење из става (1) овог члана је коначно.

(3) Против рјешења Комисије може се покренути управни спор.

Члан 16. (Сагласност за стицање квалификованог учешћа)

(1) Свако физичко или правно лице, или више њих дјелујући заједнички (намјеравани стицалац), које намјеравају директно или индиректно стећи или повећати удио у друштву за управљање, што би довело до тога да висина удјела у капиталу или у гласачким правима достигне или премаши праг од 10%, 20%, 30% или 50%, или да друштво за управљање постане зависно друштво намјераваног стицаоца (намјеравано стицање), дужне су претходно Комисији поднијети захтјев за издавање одобрења.

(2) Захтјев из става (1) овог члана мора садржавати податке о:

а) висини удјела који се намјерава стећи

б) документацију из члана 20. става (4) овог закона.

Члан 17. (Отуђивање квалификованог учешћа)

(1) Свако физичко или правно лице које намјерава директно или индиректно отуђити квалификовано учешће у друштву за управљање дужно је најмање седам дана унапријед о томе обавијестити Комисију писменим путем, наводећи висину удјела који намјерава отуђити.

(2) Лице из става (1) овог члана Комисију је дужно обавијестити најмање седам дана унапријед и о намјери смањења свог учешћа на начин да удио у капиталу

или гласачким правима падне испод прага од 10%, 20%, 30% или 50%, или ако друштво за управљање престаје бити зависно друштво тог лица.

Члан 18. (Период процјене)

Комисија ће процјену из члана 20. овог закона извршити и одлуку донијети у року од 60 дана од дана подношења уредног захтјева за издавање одобрења за стицање или повећање квалификованог учешћа, те сваког додатног податка из члана 19. овог закона (период процјене).

Члан 19. (Додатна документација)

(1) Комисија може, ако је то потребно, током периода процјене, а не касније од педесетог дана периода процјене, затражити додатне податке или појашњења потребне за довршење процјене и том случају се рок од 60 дана за доношење одлуке рачуна од дана примитка свих затражених података или појашњења.

(2) Комисија може у рјешењу којим одобрава намјеравано стицање одредити и крајњи рок до којег се намјеравано стицање мора провести, а може га из оправданих разлога и накнадно продужити.

(3) Ако намјеравани стицалац не стекне квалификовано учешће у року из става (2) овог члана, Комисија ће у цијелости укинути рјешење којим је одобрено намјеравано стицање.

Члан 20. (Процјена захтјева)

(1) Приликом процјене захтјева из члана 16. става (1) овог закона и података тражених у складу с чланом 19. став (1) овог закона, у сврху провјере хоће ли се послови друштва за управљање у којем се стицање предлаже водити с пажњом доброг стручњака, и узимајући у обзир могући утицај намјераваног стицаоца на друштво за управљање, Комисија ће оцијенити прикладност намјераваног стицаоца и финансијску стабилност намјераваног стицања, узимајући у обзир све сљедеће критеријуме:

а) углед намјераваног стицаоца

б) професионални углед и искуство лица које ће као посљедицу намјераваног стицања водити пословање друштва за управљање

ц) финансијску стабилност намјераваног стицаоца, посебно у односу на послове друштва за управљање у којему се квалификовано учешће намјерава стећи

д) хоће ли друштво за управљање бити у могућности удовољити и наставити удовољавати захтјевима из овог закона, као и других закона када је то примјенииво на појединачном и консолидованом основу, а посебно има ли група које ће друштво за управљање постати дио, структуру која омогућава ефикасно провођење надзора, ефикасну размјену података између надлежних тијела те могу ли се разграничити надлежности између више надлежних тијела

е) постоје ли основе сумње да је почињено, покушано или би могло доћи до прања новца или финансирања терористичких активности, у складу с прописима који то уређују.

(2) Комисија може одбити захтјев за издавање одобрења за намјеровано стицање ако нису испуњени услови прописани ставом (1) овог члана, или ако је намјеровани стицалац доставио непотпуне или нетачне податке, односно податке који доводе у заблуду.

(3) Документација потребна за процјену која се мора доставити Комисији уз захтјев за издавање одобрења за стицање или повећање квалификованог учешћа мора бити прилагођена и примјерена намјерованом стицаоцу и намјерованом стицању.

(4) Комисија ће детаљније прописати документацију из става (3) овог члана.

(5) Ако је Комисија запримила два или више захтјева за стицање или повећање квалификованих учешћа у истом друштву за управљање, односиће се према свим намјерованим стицаоцима равноправно.

(6) Ако друштво за управљање сазна за стицање или отуђење квалификованог учешћа у друштву којим неко лице прелази или пада испод прага од 10%, 20%, 30% или 50%, дужно је о томе без одгоде обавијестити Комисију.

(7) Друштво за управљање је дужно једном годишње Комисији доставити списак свих дионичара, као и имаоца квалификованих учешћа с величином појединих учешћа, са стањем на дан 1. јануара текуће године, најкасније до 31. марта текуће године.

Члан 21.

(Правне последице стицања без одобрења и укидање одобрења за стицање квалификованог учешћа)

(1) Лице које стекне квалификовано учешће у друштву за управљање супротно одредбама овог закона, нема право гласа из дионица стечених без одобрења.

(2) У случају из става (1) овог члана Комисија ће наложити отуђење и рок за отуђење тако стечених дионица.

(3) Комисија може укинути одобрење за стицање квалификованог учешћа у случају:

а) ако је ималац квалификованог учешћа исходио одобрење давањем неистинитих или нетачних података, података који доводе у заблуду, прешућивањем битних података или на други преваран начин

б) ако престану услови прописани одредбама овог закона, на основу којих је одобрење за стицање квалификованог учешћа издано.

(4) У случају из става (3) овог члана, лице којем је укинута одобрење за стицање квалификованог учешћа нема право гласа из дионица за које јој је укинута одобрење. Комисија ће наложити отуђење и рок за отуђење стечених дионица за које је имаоцу квалификованог учешћа укинута одобрење за стицање квалификованог учешћа.

(5) Трошкове отуђења дионица из ст. (2) и (4) овог члана подмирује ималац квалификованог учешћа.

Члан 22.

(Мјере које Комисија предузима у случајевима када је управљање друштвом с пажњом доброг стручњака доведено у питање)

(1) Ако је непримјереним утицајем имаоца квалификованог учешћа управљање друштвом с пажњом доброг стручњака доведено у питање, Комисија је овлашћена предузимати одговарајуће мјере како би се тај утицај спријечио.

(2) Мјере из става (1) овог члана обухватају, уз одговарајуће надзорне мјере, и подношење захтјева надлежном суду за изрицање привремених мјера у вези с коришћењем гласачких права везаних за учешћа имаоца квалификованих учешћа из става (1) овог члана.

Члан 23. (Органи друштва за управљање)

(1) На органе друштва за управљање сходно се примјењују одредбе закона којим се уређују привредна друштва, уколико овим законом није друкчије одређено.

(2) Управу друштва чине најмање два члана.

(3) Чланом управе друштва за управљање може бити именовано лице које добије претходну сагласност Комисије за обављање функције члана управе друштва за управљање.

(4) Члан управе друштва за управљање поред општих услова прописаних законом којим се уређују привредна друштва мора испуњавати и сљедеће услове:

а) ВСС-VII степен стручне спреме, односно високо образовање првог циклуса (који се вреднује са 240 ECTS бодова) или другог или трећег циклуса Болоњског система студирања, а од којих најмање један члан управе мора бити економске или правне струке,

б) најмање трогодишње радно искуство на руководећим положајима, односно шест година искуства у пословима који се могу упоредити са пословима друштва за управљање након стицања наведеног степена образовања,

(5) Члан управе друштва за управљање мора бити запослен у друштву за управљање на пуно радно вријеме.

(6) Чланови надзорног одбора друштва за управљање могу бити лица која испуњавају одредбе закона којим се уређују привредна друштва и која задовољавају сљедеће услове:

а) ВСС-VII степен стручне спреме, односно високо образовање првог циклуса (који се вреднује са 240 ECTS бодова) или другог или трећег циклуса Болоњског система студирања, а од којих најмање један члан управе мора бити економске или правне струке,

б) да има стручно знање и искуство у управљању друштвом сличне величине и врсте пословања.

(7) Друштво за управљање дужно је да разријеши дужности члана управе ако сазна да је то лице престало испуњавати услове из става (4) овог члана.

(8) Комисија може одредити додатне услове за обављање функције члана управе друштва за управљање, укључујући и критеријуме обавезног стручног знања и начина његовог утврђивања.

Члан 24.

(Давање сагласности на избор члана управе и надзорног одбора друштва за управљање)

(1) Комисија даје сагласност на избор предложених чланова управе и надзорног одбора друштва за управљање.

(2) Комисија доноси рјешење о давању сагласности на избор члана управе и члана надзорног одбора друштва за управљање када утврди да су испуњени

услови утврђени у члану 23. овог закона и када процијени да предложени члан управе и члан надзорног одбора имају пословни углед који упућује на закључак да ће ваљано обављати послове у друштву за управљање, те да им је финансијски положај такав да се може претпоставити да неће имати негативан утицај на пословање друштва за управљање, као и да ће њиховим избором бити осигурана одговарајућа заштита интереса чланова добровољног пензијског фонда.

(3) Када одлучује о давању сагласности из става (1) овог члана, Комисија може затражити од предложених чланова управе, надзорног одбора или директора да лично дођу на интервју.

(4) Када Комисија одлучује о захтјеву из члана 11. став (1) овог закона, истовремено одлучује и о давању сагласности на избор предложених чланова управе друштва за управљање.

(5) Комисија прописује ближе услове и начин давања сагласности из става (1) овог члана.

Члан 25.

(Повлачење сагласности на избор члана управе и надзорног одбора друштва за управљање)

(1) Комисија повлачи сагласност члану управе, односно члану надзорног одбора друштва за управљање када утврди да је:

а) одлука донесена на основу неистинитих и нетачних података;

б) у међувремену престао да испуњава услове из чл. 23. и 24. овог закона;

ц) извршио повреду одредби овог закона и другог закона по којем је Комисија надлежна да обавља надзор, правила пословног морала, савјесног пословања и правила о управљању ризиком или на други начин теже угрозио интересе чланова добровољног пензијског фонда;

д) правоснажним рјешењем оглашен пословно неспособним.

(2) Од дана достављања рјешења којим му је повучена сагласност, члан управе, односно члан надзорног одбора не може вршити било какву функцију у друштву за управљање.

(3) Управа друштва за управљање што прије, а најкасније у року од 15 дана од дана достављања рјешења из става (2) овог члана, сазива сједницу управе друштва на којој предлаже новог члана управе.

Члан 26.

(Пословна тајна)

(1) Чланови управе, надзорног одбора или запосленици у друштву за управљање и повезана лица тог друштва дужни су да чувају као пословну тајну и не могу давати информације о:

а) добровољном пензијском фонду или друштву за управљање тим фондом које би могле створити погрешну представу о пословању друштва, односно фонда;

б) будућим активностима и пословним плановима друштва за управљање, осим у случајевима предвиђеним законом;

ц) стању и промету на рачунима добровољног пензијског фонда и његових чланова;

д) другим подацима који су од значаја за пословање добровољног пензијског фонда, а за које су сазнали у обављању послова друштва за управљање.

(2) Изузетно од става (1) овог члана, подаци се могу саопштавати и стављати на увид трећим лицима само приликом надзора пословања, на основу налога суда, надлежног органа управе, или на основу закона.

Члан 27. (Упис у регистар)

(1) Друштво за управљање је дужно да, у року од 15 дана од дана пријема рјешења о издавању дозволе за рад и рјешења о издавању дозволе за управљање фондом и давања сагласности на одлуку о избору чланова управе, поднесе регистрацијску пријаву у складу са законом којим се уређује регистрација пословних субјеката.

(2) Друштво за управљање је дужно да, у року од седам дана од дана пријема рјешења о упису у регистар пословних субјеката, достави Комисији извод из уписа у регистар.

(3) Друштво за управљање не може обављати дјелатност организовања и управљања добровољним пензијским фондом прије уписа те дјелатности у Регистар пословних субјеката.

Члан 28. (Акти друштва за управљање)

(1) Акти друштва за управљање су оснивачки акт, статут, правила пословања, план пословања и други акти.

(2) Правилима пословања друштва за управљање уређују се:

а) послови које обавља друштво за управљање, услови и начин њиховог обављања;

б) међусобни односи друштва за управљање и чланова фонда;

ц) критеријуми за образовање инвестиционог портфолија фонда и инвестициона политика са циљем повећања вриједности имовине фонда;

д) начин обавјештавања чланова добровољног пензијског фонда о:

1) промјенама инвестиционе политике,

2) вриједности имовине добровољног пензијског фонда и вриједности инвестиционих јединица,

3) посебним ризицима инвестирања,

4) измјенама правилника о тарифи,

5) другим битним питањима;

е) начин и услови под којим чланови органа и запослени у друштву за управљање могу улагати своја средства у добровољни пензијски фонд којим управља то друштво;

ф) административне и рачуноводствене процедуре;

г) контролне и сигурносне мјере за обраду података и њихово чување;

х) систем интерне контроле;

и) мјере за спречавање конфликта интереса и мјере за спречавање коришћења имовине којом се управља за сопствени рачун;

ј) мјере за спречавање злоупотребе повлашћених информација;

к) друга питања од значаја за рад друштва.

Члан 29.

(Измјене и допуне аката друштва за управљање)

- (1) Друштво за управљање је дужно да Комисију обавијести о измјенама и допунама аката из члана 28. став (1) овог закона, у складу са актом Комисије којим се уређује начин достављања тих аката.
- (2) Друштво за управљање је дужно да Комисију обавијести о измјенама и допунама правила пословања најмање 30 дана прије почетка њихове примјене.
- (3) Приликом достављања обавјештења из става (2) овог члана, друштво за управљање се изјашњава да ли измјене и допуне правила пословања доставља свим члановима добровољног пензијског фонда, односно обвезницима уплате на које се она односе.
- (4) Друштво за управљање је обавезно да достави измјене и допуне правила пословања лицима из става (3) овог члана, када се врши измјена правила пословања у дијеловима прописаним чланом 28. став (2) тач. ц) и д) овог закона, односно уколико измјене и допуне могу утицати на јасну представу члана о фонду и на доношење цјелисходне одлуке о чланству.
- (5) Комисија може од друштва за управљање захтијевати да измјени и допуни правила пословања кад утврди да она довољно не осигуравају интересе чланова добровољног пензијског фонда.
- (6) Друштво за управљање је дужно да измјене и допуне правила пословања објави на својој интернет страници и огласној табли, најкасније 30 дана прије почетка њихове примјене.
- (7) Комисија може од друштва за управљање захтијевати да измјене и допуне правила пословања достави свим члановима добровољног пензијског фонда, односно обвезницима уплате на које се она односе, ако оцијени да је то у њиховом најбољем интересу, и то најкасније 20 дана прије почетка њихове примјене.

Члан 30.

(Накнаде друштва за управљање)

- (1) Накнаду за услуге друштва за управљање и накнаду за пренос рачуна члана фонда плаћа члан фонда, у складу са правилником о тарифи друштва за управљање.
- (2) Друштво за управљање дужно је да, прије потписивања уговора, члана фонда упозна са висином накнада из става (1) овог члана.
- (3) Накнада за услуге друштва за управљање састоји се од:
 - а) накнаде приликом уплате пензијских доприноса, по стопи од највише 3% од вриједности извршених уплата;
 - б) накнаде за управљање фондом, која се обрачунава по стопи од највише 2% годишње од нето вриједности имовине добровољног пензијског фонда.
- (4) Накнада из става (3) тачка б) овог члана обрачунава се свакодневно, а наплаћује мјесечно.
- (5) Трошкови у вези са куповином, продајом и преносом хартија од вриједности из којих се састоји добровољни пензијски фонд и трошкови услуга кастоди банке наплаћују се из имовине добровољног пензијског фонда, а друге трошкове сноси друштво за управљање.
- (6) Друштво за управљање наплаћује пренос рачуна члана добровољног пензијског фонда на добровољни пензијски фонд који организује и којим

управља друго друштво за управљање према стварним трошковима преноса, али не више од износа који пропише Комисија.

(7) Изузетно од става (1) овог члана, накнаду из става (3) тачке а) овог члана плаћа организатор пензијског програма на основу уговора о управљању пензијским програмом.

(8) Обрачун накнаде из става (3) тачка а) овог члана врши се прије него што се уплате претворе у обрачунске јединице.

(9) Друштво за управљање дужно је да чланове добровољног пензијског фонда обавијести о повећању накнада које се наплаћују члановима добровољног пензијског фонда најмање 60 дана прије њихове примјене.

(10) Комисија ближе уређује начин обрачуна накнада.

Члан 31.

(Вођење послова друштва за управљање)

(1) Друштво за управљање дужно је:

а) да се у заснивању облигационих односа и остваривања права и обавеза из тих односа придржава начела савјесности и поштења,

б) да се у извршавању обавеза поступа с повећаном пажњом према правилима струке, добрим пословним обичајима, те прописима Федерације,

ц) да буде способно испунити доспјеле обавезе (начело ликвидности), односно трајно способно испуњавати све своје обавезе (начело солвентности),

д) да одговара за правовремено, савјесно и ефикасно испуњавање свих права и обавеза предвиђених законом, проспектом и/или статутом фонда, те за прописно извршававање наведених права и обавеза у складу с овим законом, те проспектом и/или статутом фонда, без обзира на то је ли неке од њих повјерила другом,

е) да податке о члановима, броју инвестиционих јединица, уплатама и исплатама чува као пословну тајну, а може их саопштавати само на основу судског налога, захтјева одређеног члана, кастоди банци, те по захтјеву Комисије,

ф) ако је повјерило послове и дужности трећим лицима, да их прати придржавају ли се у свом раду одредаба овог закона, те проспекта и/или статута фонда,

г) да уз сагласнот Комисије донесе акт којим се уређује сукоб интереса са фондовима којима управља, сукоб интереса с обзиром на управљање имовином трећих лица те обављање инвестиционог савјетовања,

х) да осигура системе и механизме надзора који јасно показују да друштво за управљање на дугорочној основи поступа у складу с овим законом, проспектом и/или статутом фонда, а који омогућују праћење свих одлука, налога и трансакција имовином фонда

и) да осигура да огласни и промотивни садржаји, обавијести и извјештаји члановима фондова, било да су им достављени, односно објављени у новинама или путем електронских средстава јавног саопштавања, буду јасни, тачни, да не наводе на погрешне закључке и да су у складу са захтјевима Комисије,

ј) да купује имовину за добровољне пензијске фондове искључиво у своје име и за рачун добровољног пензијског фонда, односно чланова фонда којим управља, депонујући је у кастоди банци, у складу с овим законом, прописима донесеним на основу овог закона те другим релевантним прописима

- к) да доставља кастоди банци копије свих оригиналних исправа везаних уз трансакције имовином добровољних пензијских фондова, и то одмах по састављању тих исправа или њихову примитку те све остале исправе и документацију важну за обављање послова и извршавање дужности кастоди банке предвиђених овим законом, прописима донесеним на основу овог закона те другим релевантним прописима,
- л) да евиденције трансакција с имовином појединог добровољног пензијског фонда води одвојено од сопствених евиденција, рачуна, као и од евиденција трансакција осталих добровољних пензијских фондова те их у правилним временским размацима усклађује с евиденцијама кастоди банке
- м) да води пословне књиге и осталу документацију на начин утврђен посебним прописом,
- н) да објављује податке о себи и фондовима којима управља у складу с овим законом, прописима донесеним на основу овог закона и другим релевантним прописима,
- о) да подноси Комисији редовне извјештаје у складу с поступком предвиђеним прописима Комисије,
- п) да извјештава Комисију о свакој промјени у складу са одредбама овог закона, промјени чланова управе и надзорног одбора, односно о промјени у чланству друштва за управљање, те о свакој промјени капитала, односа или чланства у основном капиталу у односу на стање које је одобрила Комисија,
- р) да на потпун, правовремен, тачан и истинит начин и у оном времену које одреди Комисија уведе, води и ставља на увид сву евиденцију коју Комисија одреди својим прописом,
- с) да правовремено омогући Комисији увид у сву своју евиденцију те омогући разговор с лицима која обављају послове у друштву за управљање,
- т) да не склапа било какав уговор који има за циљ умањивање или промјену одговорности утврђених овим законом, при чему се свака таква одредба уговора сматра ништавном,
- у) да једног члана управе задужи за праћење усклађености пословања с одредбама овог закона и другим прописима, те за одржавање контаката с Комисијом у циљу извјештавања и других кореспондентних активности у складу са одредбама овог закона,
- в) да управља добровољним пензијским фондом у складу с улагачким циљевима сваког појединог фонда којим управља,
- з) да издаје кастоди банци налоге за остваривање права повезаних с имовином добровољног пензијског фонда,
- аа) да осигура да процјене фер вриједности имовине и обавеза добровољног пензијског фонда буду тачне, те да цијена инвестиционе јединице буде тачно утврђена.
- (2) Комисија ће ближе уредити пословање друштва за управљање.

Члан 32.

(Забрањене радње за друштво за управљање)

Друштво за управљање не смије:

- а) обављати дјелатности посредовања у куповини и продаји финансијских инструмената
- б) стицати или отуђивати имовину фондова којима управља за свој рачун или рачун релевантних лица

- ц) куповати средствима фонда имовину или склапати послове који нису предвиђени овим законом
- д) обављати трансакције којима крши одредбе овог закона, прописа донесених на основу овог закона те проспекта фонда, укључујући одредбе о ограничењима улагања
- е) ненаплатно отуђивати имовину фонда
- ф) стицати или отуђивати имовину фондова којима управља по цијени неповољнијој од њезине фер вриједности
- г) непосредно или посредно, истовремено или с одгодом, договарати продају, куповину или пренос имовине између два фонда којима управља исто друштво за управљање под условима различитим од тржишних услова или условима који један фонд стављају у повољнији положај у односу на други
- х) преузимати обавезе у вези с имовином која у тренутку преузимања тих обавеза није власништво фонда, уз изузетак:
- 1) трансакција финансијским инструментима обављених на уређеном тржишту или другом тржишту чија правила омогућавају испоруку финансијских инструмената уз истовремено плаћање и
 - 2) трансакција за које није могућа истовремена испорука финансијских инструмената или нису уобичајено изводиве путем система поравнања уз истовремено плаћање, при чему друштво за управљање мора успоставити одговарајуће процедуре, поступке и мјере у сврху контроле ризика намире.

Члан 33.

(Одговорност друштва за управљање)

- (1) Друштво за управљање одговорно је члановима фондова за уредно и савјесно обављање послова прописаних овим законом, прописима донесенима на основу овог закона, проспекта и/или статута фонда.
- (2) Ако друштво за управљање не обави или пропусти обавити, у цијелости или дјелимично, односно ако непрописно обави било који посао или дужност предвиђену овим законом, проспектом или статутом фонда, друштво за управљање одговара члановима фонда за штету која је нанесена имовини фонда, а која је настала као посљедица пропуста друштва за управљање у обављању и извршавању његових дужности.
- (3) Друштво за управљање дужно је статутом фонда за случај погрешног израчуна цијене удјела и за случај повреде ограничења улагања у смислу члана 55. овог закона предвидјети одговарајуће поступке и модел накнаде штете за чланове фондова, који морају посебно обухватити израду и провјеру плана накнаде штете као и мјере накнаде штете.
- (4) Поступци и модел накнаде штете из става (3) овог члана морају бити ревидирани од стране ревизора у оквиру ревизије годишњих извјештаја фонда.
- (5) Друштво за управљање је дужно да успостави систем унутрашњих контрола на свим нивоима, при чему се под тим системом подразумевају одговарајуће процедуре, поступци и радње које је управа друштва за управљање дужна да организује на начин који одговара природи, сложености и ризичности посла, а ради континуираног управљања ризицима који могу негативно утицати на остваривање утврђених пословних циљева, као и ради спречавања неправилности и незаконитости у пословању друштва за управљање.
- (6) Управа друштва за управљање одговорна је за успостављање,

континуирано праћење и унапрјеђење система управљања ризицима у пословању друштва за управљање и добровољног пензијског фонда.

(7) Комисија прописује минималне услове успостављања система унутрашњих контрола и утврђује правила управљања ризицима из ст. (5) и (6) овог члана.

(8) Комисија ће детаљније разрадити поступак и модел накнаде штете и његово провођење, а посебно:

а) појединости поступка накнаде штете, минималну висину погрешног израчуна цијене удјела, након које се проводи поступак накнаде штете, као и појединости поједностављеног поступка накнаде штете код недостатка одређене висине за укупну штету;

б) мјере накнаде штете које треба предузети према члановима фонда или фонду те багателне границе у којима би такве мјере накнаде штете проузроковале неразмјеран трошак;

ц) обавезе извјештавања према Комисији;

д) обавезе информисања чланова фонда;

е) садржај и израду плана накнаде штете који се треба изградити те појединости мјера накнаде штете;

ф) садржај и обим ревизије плана накнаде штете и мјера накнаде штете од стране ревизора.

Члан 34. (Промјена фирме и сједишта)

Друштво за управљање је дужно да, прије подношења пријаве за упис у регистар привредних субјеката промјене фирме и сједишта обавијести Комисију и чланове добровољног пензијског фонда о промјени коју врши и добије сагласност на промјену од Комисије.

Члан 35. (Пословне књиге и извјештаји)

(1) Вођење пословних књига и састављање финансијских извјештаја друштва за управљање врши се у складу са законом којим се уређује рачуноводство и ревизија и прописом Комисије.

(2) Друштво за управљање је дужно да, одвојено од својих, води пословне књиге и саставља финансијске извјештаје за добровољни пензијски фонд којим управља.

(3) Друштво за управљање је дужно да у пословним књигама и финансијским извјештајима одвојено приказује податке за сваки фонд којим управља.

(4) Друштво за управљање је дужно да осигура екстерну ревизију финансијских извјештаја.

(5) Друштво за управљање дужно је да Комисији доставља:

а) годишње финансијске извјештаје за друштво у оквиру којег одвојено приказује финансијски извјештај добровољног пензијског фонда којим управља, са извјештајем екстерног ревизора до 31. марта текуће године за претходну годину;

б) мјесечне извјештаје за добровољни пензијски фонд и друштво за управљање, до десетог дана у мјесецу за претходни мјесец, који садрже податке о:

- 1) хартијама од вриједности које чине имовину добровољног пензијског фонда којима се трговало, према врсти хартија од вриједности и емитентима,
 - 2) некретнинама које чине имовину фонда којима се трговало, према врсти и мјесту гдје се оне налазе,
 - 3) стању на новчаним депозитима који чине имовину добровољног пензијског фонда, према финансијским организацијама код којих се депозити налазе,
 - 4) датумима трансакција и цијенама по којима су трансакције хартијама од вриједности извршене,
 - 5) брокерским накнадама, накнадама кастоди банке и другим трошковима у вези са трансакцијама,
 - 6) вриједности имовине добровољног пензијског фонда и броју уписаних инвестиционих јединица и њиховој појединачној вриједности, са стањем на дан посљедњег радног дана у мјесецу за који се извјештај доставља,
 - 7) броју чланова добровољног пензијског фонда, са стањем на дан посљедњег радног дана у мјесецу за који се доставља извјештај,
 - 8) друге податке на захтјев Комисије.
- (6) Друштво за управљање је дужно да трајно чува документацију и податке забиљежене на електронским медијима који се односе на чланове добровољног пензијског фонда.
- (7) Друштво за управљање дужно је да, на захтјев Комисије, доставља и друге извјештаје, информације и податке.
- (8) Комисија ће прописати структуру, садржај, начин и рокове доставе других извјештаја друштва за управљање које су друштва за управљање обавезна састављати за потребе Комисије у складу са ставом (5) овог члана.

Члан 36. **(Екстерна ревизија финансијских извјештаја)**

- (1) Друштво за управљање обавјештава Комисију о избору екстерног ревизора у року од седам дана од дана избора и доставља јој податке на основу којих је донијело одлуку о избору.
- (2) У року од 15 дана од дана пријема обавјештења из става (1) овог члана, Комисија може захтијевати од друштва за управљање промјену екстерног ревизора, уколико на основу истинитости и објективности раније датих извјештаја и других информација којима Комисија располаже, процијени да не постоји довољан ниво сигурности да ће обављена ревизија бити у складу са законом којим се уређује ревизија финансијских извјештаја и с међународним стандардима ревизије.
- (3) Екстерни ревизор не може у истој години обављати и ревизију финансијских извјештаја друштва за управљање или добровољног пензијског фонда и пружати друштву за управљање друге услуге, нити може вршити ревизију за пословну годину у којој је друштву за управљање пружао те услуге.
- (4) Комисија утврђује основни садржај извјештаја екстерног ревизора и услове обављања екстерне ревизије.
- (5) Комисија кад утврди да ревизија финансијских извјештаја друштва за управљање или добровољног пензијског фонда није обављена у складу са законом којим се уређује ревизија финансијских извјештаја и међународним стандардима ревизије, захтијева од друштва за управљање да, у року који она одреди, ангажује другог екстерног ревизора, који ће поново обавити ревизију о трошку друштва за управљање.

(6) Екстерни ревизор дужан је да управу друштва за управљање, као и Комисију, обавијести, и то одмах након што за њих сазна, о свакој чињеници која представља:

а) повреду закона и аката Комисије;

б) материјално значајну промјену финансијског резултата исказаног у неревидираним годишњим финансијским извјештајима;

ц) повреду унутрашњих процедура или аката друштва за управљање;

д) околност која би могла довести до материјалног губитка за друштво за управљање или би могла угрозити континуитет његовог пословања.

(7) Обавјештење из става (6) овог члана не сматра се повредом тајности података друштва за управљање или повјерљивих информација и екстерни ревизор због њега не може сносити одговорност.

(8) Комисија ће прописати ближе услове и начин давања обавјештења из става (7) овог члана.

(9) Комисија може од екстерних ревизора захтијевати и додатна обавјештења у вези са извршеном ревизијом.

(10) Кад су неправилности у пословању друштва за управљање утврђене у извјештају екстерног ревизора, друштво за управљање је дужно да те неправилности отклони и да о томе обавијести Комисију.

(11) Ако друштво за управљање не отклони неправилности из става (10) овог члана, Комисија према том друштву за управљање предузима мјере прописане овим законом.

(12) Друштво за управљање доставља Комисији писмено обавјештење о раскиду уговора са екстерним ревизором, са изјавом о разлозима за раскид најкасније у року од 15 дана од дана раскида овог уговора.

Члан 37.

(Статусне промјене друштва за управљање)

(1) Ако је друштво за управљање укључено у припајање, спајање или подјелу мора за ту статусну промјену добити одобрење Комисије.

(2) За одлучивање о издавању одобрења за статусне промјене друштва из става (1) овог члана, на одговарајући се начин примјењују одредбе овог закона за издавање одобрења за рад друштву за управљање.

(3) Ако услјед статусне промјене друштва за управљање настане ново друштво, то друштво да би могло радити као друштво за управљање, мора прије уписа статусне промјене у судски регистар од Комисије добити одобрење за рад.

Члан 38.

(Пренос права управљања добровољним пензијским фондом)

(1) Друштво за управљање може своје право управљања добровољним пензијским фондом уговором пренијети на друго друштво за управљање, уз претходну сагласност Комисије.

(2) Друштво за управљање на које се преноси право управљања из става (1) овог члана дужно је да Комисији, у року од 15 дана од давања сагласности из тог става, поднесе захтјев за издавање дозволе за управљање добровољним пензијским фондом, уз који подноси документацију из члана 11. став (2) овог закона, као и другу документацију у складу с прописом Комисије.

(3) Комисија издаје друштву за управљање из става (2) овог члана дозволу за управљање добровољним пензијским фондом из тог става у року од 30 дана од дана подношења захтјева за издавање ове дозволе.

(4) Истовремено са издавањем дозволе из става (3) овог члана, Комисија одузима друштву за управљање које преноси право управљања добровољним пензијским фондом дозволу за управљање тим фондом, односно одузима му дозволу за рад ако ово друштво не управља ниједним другим добровољним пензијским фондом, у ком случају то друштво покреће поступак добровољне ликвидације у смислу члана 39. овог закона.

(5) За пренос права управљања добровољним пензијским фондом није потребна сагласност чланова тог фонда, организатора пензијских планова и обвезника уплате.

(6) Даном издавања дозволе из става (3) овог члана - право управљања добровољним пензијским фондом преноси се на друштво за управљање коме је издата та дозвола.

(7) Друштво за управљање на које је пренесено право управљања добровољним пензијским фондом другог друштва за управљање, у року од осам дана од дана пријема рјешења о издавању дозволе из става (3) овог члана, обавјештава чланове тог фонда о њиховом праву да, ако више не желе да буду чланови овог фонда, свој рачун пренесу у фонд којим управља друго друштво за управљање - у року од 60 дана од дана пријема тог обавјештења, при чему трошкове овог преноса сноси друштво за управљање на које је пренесено ово право.

(8) Даном доношења рјешења о издавању дозволе из става (3) овог члана, друштво за управљање коме је издата та дозвола постаје уговорна страна у уговорима о чланству у фонду, односно о пензијском програму који су му преносом права управљања добровољним пензијским фондом уступљени и преузима сва права и обавезе из тих уговора.

(9) Комисија ближе уређује поступак преноса права управљања из овог члана.

Члан 39.

(Престанак друштва за управљање)

(1) У случају одузимања дозволе за рад друштву за управљање, покреће се поступак ликвидације или стечаја тог друштва.

(2) На поступак из става (1) овог члана примјењују се одредбе закона којим се уређују ликвидација и стечај привредних друштава, ако овим законом није друкчије предвиђено.

(3) Друштво за управљање може покренути поступак своје добровољне ликвидације само ако је претходно своје право управљања добровољним пензијским фондом пренијело на друго друштво за управљање у складу с чланом 38. овог закона.

(4) У случају одузимања дозволе за рад друштву за управљање, то друштво престаје да управља добровољним пензијским фондом, а кастоди банка је дужна да обавља само неодложне послове у вези с тим управљањем, односно послове чијим би необављањем наступила штета за овај фонд.

(5) Комисија ближе прописује поступак престанка друштва за управљање из овог члана.

Члан 40.
(Јавни позив)

(1) Даном престанка управљања од стране друштва за управљање, у смислу члана 39. овог закона, Комисија упућује јавни позив постојећим друштвима за управљање да, у року од 15 дана, поднесу понуду за управљање, односно припајање добровољног пензијског фонда.

(2) У року од 30 дана од дана истека рока из става (1) овог члана Комисија доноси рјешење о најповољнијој понуди друштва за управљање.

(3) Услове и начин избора најповољније понуде друштва за управљање ближе прописује Комисија.

Члан 41.
(Неуспјешан јавни позив)

(1) Ако на јавни позив ниједно друштво за управљање не поднесе понуду, Комисија обавјештава чланове добровољног пензијског фонда и доставља овлашћење кастоди банци да уновчи имовину фонда и пренесе рачуне чланова фонда у други добровољни пензијски фонд.

(2) Кастоди банка, у року од шест мјесеци од дана пријема овлашћења, уновчава имовину фонда у најбољем интересу чланова фонда.

(3) У року од 30 дана од дана пријема обавјештења из става (1) овог члана, чланови добровољног пензијског фонда бирају други добровољни пензијски фонд и обавјештавају кастоди банку о свом избору.

(4) Трошкови послова у вези са управљањем, односно у вези са уновчавањем имовине фонда и преносом рачуна из става (1) овог члана падају на терет друштва за управљање, а уколико то није могуће - на терет имовине добровољног пензијског фонда који се распушта.

(5) Комисија ће ближе уредити поступак распуштања добровољног пензијског фонда.

Члан 42.
(Дужности кастоди банке)

(1) Кастоди банка подноси Комисији извјештај о уновчавању имовине фонда и преносу рачуна у смислу члана 41. ст. (1) и (2) овог закона.

(2) На основу извјештаја из става (1) овог члана Комисија брише фонд из регистра добровољних пензијских фондова.

(3) Кастоди банка најмање 10 година чува пословне књиге и документацију распуштеног добровољног пензијског фонда, а у складу са прописима којима се уређује архивска грађа.

ПОГЛАВЉЕ III ОРГАНИЗОВАЊЕ И УПРАВЉАЊЕ ДОБРОВОЉНИМ ПЕНЗИЈСКИМ ФОНДОВИМА

Члан 43.

(Добровољни пензијски фонд)

- (1) Добровољни пензијски фонд се организује ради прикупљања новчаних средстава уплатом пензијског доприноса од стране обвезника уплате и улагања тих средстава са циљем повећања вриједности имовине фонда.
- (2) Добровољним пензијским фондом управља друштво за управљање, у складу са овим законом.
- (3) Добровољни пензијски фонд јесте фонд посебне врсте, односно засебна имовина, без својства правног лица.
- (5) Добровољни пензијски фонд може бити фонд отвореног типа, у којем случају прихвата захтјеве за чланство од било које особе која има пребивалиште у БиХ, те која прихвата добровољни пензијски програм.
- (6) Добровољни пензијски фонд може бити и затвореног типа, те основан за потребе одређених послодаваца и синдиката, њиме мора управљати друштво за управљање, те мора нудити један или више добровољних пензијских програма, у складу с одредбама овог закона.
- (7) Једно друштво за управљање може организовати један или више добровољних пензијских програма.

Члан 44.

(Имовина добровољног пензијског фонда)

- (1) Имовина добровољног пензијског фонда у својини је чланова фонда, сразмјерно њиховом удјелу у имовини фонда.
- (2) Имовина добровољног пензијског фонда је одвојена од имовине друштва за управљање.
- (3) Имовина добровољног пензијског фонда се обавезно води на рачуну код кастоди банке.
- (4) Имовина добровољног пензијског фонда не може бити предмет принудне наплате, залогe, хипотеке, не може се укључити у ликвидациону или стечајну масу друштва за управљање, кастоди банке или других лица, нити користити за измиривање обавеза члана добровољног пензијског фонда и других лица према трећим лицима.
- (5) Право гласа на основу дионица које чине имовину добровољног пензијског фонда остварује друштво за управљање које организује и управља тим фондом. Друштво за управљање ће користити право гласа везано за дионице добровољног пензијског фонда којим управља искључиво у интересу чланова добровољног пензијског фонда.

Члан 45.

(Инвестициона начела и инвестициона политика)

- (1) Имовина добровољног пензијског фонда улаже се са циљем повећања укупног приноса у корист чланова добровољног пензијског фонда, а у складу са сљедећим начелима:

- а) начело сигурности имовине добровољног пензијског фонда – у структури портфолија добровољног пензијског фонда налазе се вриједносни папири издавалаца са високим кредитним рејтингом;
 - б) начело диверсификације портфолија – у структури портфолија добровољног пензијског фонда налазе се вриједносни папири које се разликују према врсти и издаваоцима, као и према другим обиљежјима;
 - ц) начело одржавања одговарајуће ликвидности – у структури портфолија добровољног пензијског фонда налазе се вриједносни папири које је могуће брзо и ефикасно купити и продати по релативно уједначеној и стабилној цијени.
- (2) Правилима пословања друштва за управљање утврђује се инвестициона политика добровољног пензијског фонда.
- (3) Инвестиционом политиком утврђује се:
- а) начин спровођења начела из става (1) овог члана;
 - б) највећи и најмањи дио средстава добровољног пензијског фонда који се може улагати у поједине вриједносни папири и некретнине;
 - ц) највећи дио средстава добровољног пензијског фонда који се може улагати у новчане депозите;
 - д) органи друштва за управљање који доносе одлуке о улагањима и поступак за доношење таквих одлука;
 - е) начин измјене инвестиционе политике.
- (4) Имовина мора бити уложена у најбољем интересу чланова фондова.
- (5) У случају потенцијалног сукоба интереса друштво за управљање мора осигурати да се имовина улаже искључиво у интересу чланова фонда.
- (6) Имовина за покриће техничких резерви такођер мора бити уложена у складу с одредбама ст. (1) до (5) овог члана.

Члан 46. (Дозвољена улагања фонда)

- (1) Имовина фонда искључиво се може састојати од:
- а) преносивих хартија од вриједности или инструмената тржишта новца:
 - 1) који су уврштени или се њима тргује на уређеном тржишту у смислу прописа који уређују тржиште капитала у БиХ, држави чланици и/или држави чланици OECD-а и
 - 2) којима се тргује на другом уређеном тржишту у БиХ, држави чланици и/или држави чланици OECD-а, које редовно послује, признато је и отворено за јавност
 - б) недавно изданих преносивих хартија од вриједности, под сљедећим условима:
 - 1) проспекат издања укључује обавезу да ће издавалац поднијети захтјев за уврштење у службену котацију берзе или на друго уређено тржиште које редовно послује, признато је и отворено за јавност
 - 2) такво улагање предвиђено је проспектом фонда и
 - 3) уврштење ће се извршити у року од једне године од издања, у противном ће се преносиве хартије од вриједности сматрати неуврштенима
 - ц) удјела или дионица инвестиционих фондова који су одобрење за рад добили у БиХ, држави чланици или у држави чланици OECD-а, под сљедећим условима:
 - 1) такви инвестициони фондови добили су одобрење за рад од стране Комисије, односно надлежног тијела државе чланице или надлежног тијела

државе чланице OECD-а с којима је осигурана сарадња с Комисијом, под условом да су провођење надзора над тим фондовима и ниво заштите улагача исти онима прописаним прописом који уређује оснивање и рад инвестиционих фондова

2) да су прописане одредбе за одвојеност имовине, задуживање, давање зајмова и продају преносивих хартија од вриједности и инструмената тржишта новца без покрића исте захтјевима прописанима у пропису који уређује оснивање и управљање инвестиционим фондовима

3) о пословању таквих инвестиционих фондова извјештава се у полугодишњим и ревидираним годишњим извјештајима како би се омогућила процјена имовине и обавеза, добити и пословања у току извјештајног периода и

4) проспектом инвестиционог фонда чија се учешћа или дионице намјеравају стицати предвиђено је да укупно највише 10% имовине инвестиционог фонда може бити уложено у учешћа или дионице других инвестиционих фондова

д) депозита код банке који су повратни на захтјев те који доспијевају за највише 12 мјесеци, под условом да банка има регистровано сједиште у БиХ или држави чланици или држави чланици OECD-а, под условом да су провођење надзора над том банком и ниво заштите депонената исти онима у складу са прописом који уређује пословање банака

е) изведених финансијских инструмената којима се тргује на уређеним тржиштима из тачке а) овог става или изведених финансијских инструмената којима се тргује изван уређених тржишта из тачке а) овог става (неуврштене ОТЦ изведенице) под сљедећим условима:

1) основна имовина изведенице састоји се од финансијских инструмената обухваћених тач. а) и б) овог става, финансијских индекса, каматних стопа, девизних курсева или валута, у које фонд може улагати у складу са својим инвестиционим циљевима наведеним у проспекту фонда, одредбама овог закона и прописа донесених на основу овог закона

2) друге уговорне стране у трансакцијама с неуврштеним (ОТЦ) изведеницама су институције које подлијежу бонитетном надзору те припадају категоријама које ће правилником из става (7) овог члана додатно прописати Комисија и

3) неуврштене (ОТЦ) изведенице подлијежу свакодневном поузданом и провјерљивом вредновању те их је у сваком тренутку могуће продати, ликвидирати или затворити пријебојном трансакцијом по њиховој фер вриједности на захтјев фонда

4) проспектом фонда предвиђено је улагање у такве инструменте и приказан утицај таквих инструмената на ризичност фонда

ф) инструмената тржишта новца којима се не тргује на уређеним тржиштима из тачке а) овог става, ако су издани под сљедећим условима:

1) издала их је или за њих јамчи БиХ, Федерација, РС, Дистрикт Брчко, јединице локалне самоуправе у БиХ и друга правна лица уз гаранцију БиХ, Федерације, РС, Дистрикта Брчко у складу са прописом којим се уређује јавни дуг, држава чланица, локалне или подручне (регионалне) самоуправе државе чланице или централна банка државе чланице или државе чланице OECD-а, Европска централна банка, Европска унија или Европска инвестициона банка, или јавно међународно тијело којему припадају једна или више држава чланица, односно којем припада једна или више чланица OECD-а

2) издало их је друштво чијим се хартијама од вриједности тргује на уређеним тржиштима из тачке а) овог става

3) издао их је или за њих јамчи субјект који подлијеже бонитетном надзору надлежног тијела државе чланице у складу са законима који уређују тржиште капитала и пословање банака или субјект који подлијеже или удовољава правилима надзора надзорног тијела држава чланица OECD-а

4) издао их је друго лице која има одобрење Комисије, под условом да улагања у такве инструменте подлијежу заштити улагача једнакој оној којој подлијежу инструменти из алинеја 2) или 3) ове тачке те под условом да је издавалац друштво чији капитал и резерве износе најмање 20.000.000,00 KM и које саставља и објављује своје годишње финансијске извјештаје у складу с прописима којима се уређује рачуноводство предузетника и примјена стандарда финансијског извјештавања, да је издавалац субјект који се, унутар групе друштава која обухваћа једну или неколико друштава чије су дионице уврштене на неко од уређених тржишта, бави финансирањем те групе, или да је издавалац субјект чији је предмет пословања финансирање посебних субјеката за секуритизацију која користе банковне кредитне линије

г) новца на пословном рачуну фонда отвореног код кастоди банке те на другим рачунима када је то потребно ради реализације улагања

х) друге врсте имовине која је произашла из имовине из тач. а) до г) овог става.

и) некретнине које се налазе на територији БиХ.

(2) Улагања у некретнине могу бити улагања у земљиште, зграде (пословне, стамбене, стамбено-пословне, економске и др.) и посебне дијелове зграда (станови, пословне просторије и др.), који су уписани у јавним књигама о евиденцији некретнина и правима на њима, чији пренос својине није ограничен и на којима није засновано право залогe, право плодоуживања, право употребе, право становања или право стварног терета.

(3) Имовина добровољног пензијског фонда која се састоји од некретнина уписује се у књиге из става (2) овог члана као својина фонда, уз навођење назива друштва за управљање и евидентира се у кастоди банци.

(4) Вриједност некретнина у које се улаже имовина добровољног пензијског фонда обавезно процјењује овлашћени процјенилац. Некретнине морају бити осигуране од свих ризика све док се налазе у власништву добровољног пензијског фонда.

(5) Чланови добровољног пензијског фонда немају право прече куповине при продаји некретнина.

(6) Комисија ближе уређује начин и учесталост процјене имовине из става (1) тачка и) овог закона.

(7) Комисија ће детаљније одредити дозвољена улагања фондова, тржишта која сматра уређенима те институције које се сматрају другом уговорном страном и инструменте тржишта новца у које је допуштено улагати.

Члан 47. (Ограничења улагања)

Улагање имовине фонда подлијеже сљедећим ограничењима:

а) највише 10% нето вриједности имовине фонда може бити уложено у преносиве хартије од вриједности или инструменте тржишта новца једног издаваоца, под условом да ако је вриједност преносивих хартија од вриједности или инструмената тржишта новца једног издаваоца у које је фонд уложио већа од 5% нето вриједности имовине фонда, збир вриједности тих улагања за све

такве издаваоце не смије пријећи 40% нето вриједности имовине фонда, али уз изузетак да:

1) у преносиве хартије од вриједности или инструменте тржишта новца чији је издавалац или за које јамчи БиХ, Федерација или РС или јединица локалне самоуправе у БиХ у складу са прописом којим се уређује јавни дуг, држава чланица или јединица локалне и подручне (регионалне) самоуправе државе чланице, држава чланица OECD-а или јавно међународно тијело којему припадају једна или више држава чланица или којему припада једна или више чланица OECD-а, може се улагати без ограничења, под условом да:

– у проспекту и промотивним садржајима фонда буду јасно назначене државе чланице, јединице локалне и подручне (регионалне) самоуправе државе чланице или јавно међународно тијело којему припадају једна или више држава чланица у чије хартије од вриједности и инструменте тржишта новца фонд смије улагати више од 35% нето вриједности имовине фонда

– се имовина фонда састоји од барем шест различитих хартија од вриједности или инструмената тржишта новца и

– вриједност нити једног појединог вриједносног папира или инструмента тржишта новца из тачке б) подтачке 1) прве алинеје овог члана не прелази 30% нето вриједности имовине фонда

2) највише 25% нето вриједности имовине фонда може бити уложено у обвезнице које одобри Комисија, а које издају банке које имају регистровано сједиште у БиХ или држави чланици које су на основу посебног прописа предметом посебног јавног надзора са сврхом заштите улагача у те обвезнице. Средства од издавања таквих обвезница морају бити уложена у складу с посебним прописом у имовину која ће до доспијећа обвезница омогућити испуњење обавеза које произлазе из обвезница и која би се, у случају неиспуњења обавеза издаваоца, првенствено искористила за исплату главнице и стечених камата из тих обвезница. Ако је више од 5% нето вриједности имовине фонда уложено у такве обвезнице једног издаваоца, укупна вриједност таквих улагања која чине више од 5% нето вриједности имовине фонда не смије пријећи 80% нето вриједности имовине фонда

3) највише 10% нето вриједности имовине фонда може бити уложено у хартије од вриједности или инструменте тржишта новца чији су издаваоци лица која чине повезана друштва у складу с одредбама прописа који уређује оснивање и пословање привредних друштава и овог закона. Лица која чине повезана друштва у складу с одредбама прописа који уређује оснивање и пословање привредних друштава и овог закона сматрају се једним лицем у смислу израчуна ограничења из тачке е) овог става

б) преносиве хартије од вриједности и инструменти тржишта новца из тачке а) подтачке 1) и 2) овог става не укључују се у израчун ограничења од 40% из тачке а) овог става

ц) највише 5% нето вриједности имовине фонда може се уложити у депозите код једне те исте банке из члана 46. става (1) тачке д) овог закона

д) изложеност фонда ризику друге уговорне стране код трансакција с неуврштеним (ОТЦ) изведеницама не смије бити већа од 5% нето вриједности имовине фонда

е) укупна вриједност улагања у преносиве хартије од вриједности или инструменте тржишта новца чији је издавалац једно те исто лице и вриједности депозита код тог лица и изложености које произлазе из трансакција с

неуврштеним (ОТЦ) изведеницама склопљених с тим лицем не смије пријећи 15% нето вриједности имовине фонда

ф) највише 10% нето вриједности имовине фонда може бити уложено у удјеле или дионице инвестиционих фондова из члана 46. става (1) тачке ц) овог закона,

г) улагања у удјеле или дионице инвестиционих фондова не укључују се у израчунае ограничења из тач. а) до е) овог става

х) ако се имовина фонда улаже у удјеле или дионице инвестиционих фондова којима управља исто друштво за управљање или неко друго друштво с којим је то друштво за управљање повезано заједничком управом или контролом, или значајним директним или индиректним међусобним власничким удјелом, такво друштво за управљање или друго друштво не смију зарачунавати улазну или излазну накнаду код улагања фонда у удјеле или дионице тих инвестиционих фондова

и) ако фонд улаже у удјеле или дионице инвестиционих фондова, у проспекту фонда мора бити јасно назначена и максимална накнада за управљање коју је могуће зарачунати из имовине инвестиционих фондова у које намјерава улагати, а у ревидираним годишњим извјештајима фонда мора јасно бити назначен максималан проценат накнаде за управљање која је зарачуната из имовине фонда и из имовине инвестиционог фонда у који је тај фонд уложио

ј) улагања затвореног фонда у преносиве хартије од вриједности или инструменте тржишта новца чији је издавалац покровитељ затвореног фонда може износити највише 5% нето имовине фонда. Ако покровитељ затвореног фонда припада групи, највише 10% нето имовине затвореног фонда може бити уложено у предузећа која припадају тој истој групи. Ако затворени фонд има више покровитеља, улагања у покровитељска предузећа морају бити разборита и примјерено диверзифицирана. Изузетно, улагања из ове тачке не односе се на улагања у обвезнице БиХ, Федерације или РС и/или државе чланице

к) фонд може стећи највише:

1) 10% дионица с правом гласа једног издаваоца

2) 10% дионица без права гласа једног издаваоца

3) 10% дужничких хартија од вриједности једног издаваоца

4) 25% удјела или дионица појединога инвестиционог фонда

5) 10% инструмената тржишта новца једног издаваоца

6) ограничења из ове тачке не примјењују се на преносиве хартије од вриједности и инструменте тржишта новца чији је издавалац или за које јамчи БиХ, Федерација или РС, држава чланица, држава чланица ОЕСД-а или јавна међународна тијела којима припада једна или више држава чланица

7) ограничења из подтачака 3), 4) и 5) ове тачке могу се занемарити у тренутку стицања ако тада није могуће израчунати укупан број или вриједност инструмената у оптицају

л) укупна изложеност фонда према финансијским изведеницама ни у ком случају не смије бити већа од нето вриједности имовине фонда. Изложеност се израчунава узимајући у обзир тренутачну вриједност темељне имовине, ризик друге уговорне стране, будућа тржишна кретања и расположиво вријеме за ликвидацију позиција. Фонд може улагати у изведене финансијске инструменте, у складу са својом инвестиционом политиком и ограничењима из тачке 1. овог става, уз услов да укупна изложеност према темељној имовини не прелази ограничења из овог члана. Када преносиве хартије од вриједности или инструмент тржишта новца садржи уграђену финансијску изведеницу, та

финансијска изведеница се узима у обзир приликом израчуна ограничења улагања из овог члана

м) укупна улагања добровољног пензијског фонда у некретнине не могу износити више од 30% имовине добровољног пензијског фонда

н) фондови не смију улагати у племените метале нити у потврде које их представљају, као нити створити изложеност према племенитим металима и другим робним берзама.

Члан 48.

(Коришћење техника и инструмента везаних уз преносиве хартије од вриједности и инструменте тржишта новца)

Друштво за управљање може користити технике и инструменте везане уз преносиве хартије од вриједности и инструменте тржишта новца, ако се такве технике и инструменти користе у сврху учинковитог управљања портфолијем фонда.

Члан 49.

(Ограничења улагања фондова којима управља исто друштво за управљање)

(1) Фондови, заједно с другим фондовима којима управља исто друштво за управљање, не смију бити имаоци укупно:

а) више од 25% дионица с правом гласа једног те истог издаваоца

б) више од 10% дионица без права гласа једног те истог издаваоца

ц) више од 10% дужничких хартија од вриједности издатих од стране једног те истог издаваоца

д) више од 25% удјела појединога инвестиционог фонда

е) више од 10% инструмената тржишта новца издатих од стране једног те истог издаваоца.

(2) Ограничења из става (1) овог члана не примјењују се на дужничке хартије од вриједности и инструменте тржишта новца чији су издавалац БиХ, Федерација или РС, држава чланица, држава чланица ОЕСД-а или међународне јавне организације које је чланица једна или више држава чланица и/или држава чланица ОЕСД-а.

Члан 50.

(Позајмљивање)

(1) Отворени фонд може позајмити новчана средства од трећих лица у укупном износу до 5% нето вриједности имовине фонда, али само путем репо послова и трансакција продаје и поновне куповине, и то не на рок дужи од три мјесеца.

(2) Највише 5% нето вриједности имовине отвореног фонда, а највише до 50% сваког појединог улагања допуштено је позајмити трећим лицима. Имовина отвореног фонда може се позајмљивати искључиво на основу писаног уговора или у склопу организованих система за позајмљивање хартија од вриједности који дјелују у склопу система за поравнање и намиру. Позајмљивање је допуштено само на искључиву корист отвореног фонда ради повећања приноса фонда, без непримјереног повећања ризика. У том смислу, позајмљене хартије од вриједности морају бити примјерено осигуране колатералом. Уговори о зајму

морају садржавати одредбу којом се омогућава повлачење позајмљених хартија од вриједности на позив у року од 15 радних дана.

(3) Затворени фонд може позајмити новчана средства од трећих лица у укупном износу до 5% нето вриједности имовине фонда, али само у сврху осигуравања ликвидности, и то на рок не дужи од три мјесеца.

Члан 51. (Изведенице)

(1) Друштво за управљање може користити финансијске изведенице у своје име и за рачун фонда једино у сврху:

а) заштите имовине фонда

б) ефикасног управљања имовином и обавезама фонда.

(2) Приликом уговарања финансијских изведеница морају се поштовати сљедећа ограничења:

а) укупна изложеност финансијским изведеницама не смије бити већа од нето вриједности имовине фонда

б) основна имовина финансијске изведенице мора бити дозвољена имовина за улагања фонда из члана 46. овог закона

ц) изложеност према једном лицу на основу изведених финансијских инструмента уговорених с тим лицем не смије прелазити 10% нето вриједности имовине фонда

д) улагањем у изведенице или друге инструменте из члана 46. става (1) овог закона који у себи имају уграђену изведеницу, није допуштено створити изложеност којом се прекорачују ограничења улагања прописана стратегијом улагања, проспектом фонда, овим законом или подзаконским прописима које је Комисија донијела на основу овог закона те се не смије створити изложеност према имовини из члана 54. овог закона.

Члан 52. (Валутна усклађеност улагања)

(1) Имовина фонда мора се улагати на начин да буде валутно усклађена с обавезама фонда.

(2) Најмање 70% нето вриједности имовине затвореног фонда мора бити уложено у имовину којом се тргује или која се намирује у валути у којој се исплаћују пензије из система добровољног пензијског осигурања на основу индивидуалне капитализиране штедње.

Члан 53. (Додатна ограничења улагања)

(1) Комисија ће прописати додатна ограничења за улагања фондова, услове и ограничења везана за технике и инструменте из члана 47. овог закона, поступање с имовином фондова те израчун изложености из овог дијела закона.

(2) Изузетно од одредби овог Поглавља закона, у случају значајног поремећаја на финансијском тржишту који би угрожавао вриједност имовине фонда, Комисија може забранити или додатно ограничити улагања у поједине облике имовине.

Члан 54.
(Забрана улагања имовине)

Имовина фонда не може бити уложена у:

- а) имовину која је по закону неотуђива или која је оптерећена, односно заложена ради осигурања потраживања и
- б) хартије од вриједности издате од кастоди банке фонда, било којег дионичара друштва за управљање, или било којег лица које је повезано лице с претходно наведеним лицима. Наведено ограничење се не примјењује на хартије од вриједности чији је издавалац БиХ, Федерација или РС, држава чланица или држава чланица ОЕСД-а, као ни на хартије од вриједности чији је издавалац покровитељ затвореног фонда, при чему вриједи ограничења из члана 47. тачке ј) овог закона.

Члан 55.
(Прекорачења ограничења улагања и рок усклађивања)

(1) Ограничења улагања из чл. 47. до 53. овог закона фонд може прекорачити када остварује права првенства уписа или права уписа која произлазе из преносивих хартија од вриједности или инструмената тржишта новца који чине дио његове имовине.

(2) Ако су прекорачења ограничења из чл. 47. до 53. овог закона последица:

- а) околности на које друштво за управљање није могло утицати
- б) остваривања права уписа из става (1) овог члана или
- ц) стицања имовине из члана 46. става (1) тачке х) овог закона, друштво за управљање дужно је, осим у случају отварања стечајног поступка или покретања поступка ликвидације над банком или издаваоцем финансијских инструмената, ускладити улагања фонда у разумном року не дужем од три мјесеца и трансакције предузимати првенствено у сврху усклађења улагања имовине фонда, при чему мора узимати у обзир интересе чланова фонда, настојећи при томе евентуални губитак свести на најмању могућу мјеру.

(3) Изузетно, на захтјев друштва за управљање Комисија може продужити рок из става (2) овог члана за додатна три мјесеца ако је то у интересу чланова фонда.

(4) Ако су прекорачења ограничења из чл. 47. до 53. овог закона последица трансакције коју је склопило друштво за управљање, а којом су се у тренутку њезина склапања прекорачила наведена ограничења или додатно повећала прекорачења улагања, а која нису обухваћена ставом (2) овог члана, друштво за управљање дужно је ускладити улагања фонда одмах по сазнању за прекорачење ограничења. Друштво за управљање дужно је фонду надокнадити тако насталу штету.

(5) Ограничења улагања из чл. 47. до 53. овог закона могу бити прекорачена у првих шест мјесеци од оснивања фонда, уз дужно поштивање начела подјеле ризика и заштите интереса чланова фонда.

Члан 56.
(Забрањене трансакције)

(1) Друштву за управљање је забрањено уговарање трансакција у своје име и за рачун фонда, с члановима управе или надзорног одбора друштва за управљање.

(2) У случају уговарања трансакција за рачун фонда у којима су супротне стране:

а) дионичари друштва за управљање

б) кастоди банка фонда

ц) покровитељ затвореног фонда или

д) било које друго лице које је повезано с наведеним правним или физичким лицима друштво за управљање дужно је о томе водити евиденцију и на захтјев је без одгоде доставити Комисији.

(3) Комисија може, када то сматра потребним, а посебно ради заштите имовинских интереса чланова фонда, забранити друштву за управљање склапање трансакција у своје име и за рачун фонда, с повезаним лицем или уз посредовање повезаног лица, на одређено вријеме или трајно.

(4) Друштву за управљање је забрањено давање зајма или јамства из имовине фонда било којем правном или физичком лицу.

Члан 57.

(Изјава о начелима улагања)

(1) Друштво за управљање је дужно за затворене фондове саставити изјаву о начелима улагања која мора садржавати најмање сљедеће:

а) стратешку алокацију имовине с обзиром на природу и трајање пензијских обавеза

б) методе/технике мјерења ризика улагања

ц) толеранцију ризика

д) имплементиране стратегије, процедуре, поступке и мјере које се примјењују у сврху управљања ризицима.

(2) Изјаву из става (1) овог члана друштво за управљање је дужно ревидирати прије сваке значајне промјене у политици улагања, а најмање сваке три године.

(3) Изјаву из става (1) овог члана друштво за управљање мора учинити доступном свим члановима и потенцијалним члановима фонда те Комисији.

(4) Комисија ће детаљније прописати садржај те начин и мјесто објаве изјаве о начелима улагања.

Члан 58.

(Назив добровољног пензијског фонда)

(1) Добровољни пензијски фонд има назив.

(2) У називу добровољног пензијског фонда морају бити садржане ријечи "добровољни пензијски фонд".

(3) Правно лице и предузетник не могу користити појам "добровољни пензијски фонд" нити појам изведен из тог појма у свом пословном имену или називу, односно називу свог производа или услуге, осим ако те појмове користе на основу овог закона.

Члан 59.

(Управљање са више фондова и регистар фондова)

(1) Друштво за управљање које намјерава да организује и управља са више добровољних пензијских фондова дужно је да поднесе Комисији захтјев за

издавање дозволе за управљање фондом за сваки фонд посебно уз који подноси документацију из члана 11. став (2) овог закона.

(2) Комисија издаје дозволу за управљање фондом у року од 30 дана од дана подношења захтјева.

Члан 60.

(Издавање дозволе и вођење регистра)

(1) Комисија издаје дозволу за управљање фондом на начин утврђен чланом 14. став (2) овог закона.

(2) Комисија води Регистар добровољних пензијских фондова.

Члан 61.

(Прспект добровољног пензијског фонда)

(1) Добровољни пензијски фонд има проспект и скраћени проспект.

(2) Скраћени проспект се искључиво користи ради оглашавања добровољног пензијског фонда и мора одговарати садржини проспекта.

(3) Проспект мора садржати информације на основу којих заинтересована лица могу стећи јасну представу о фонду и донијети разбориту одлуку.

(4) Друштво за управљање даје на увид проспект сваком заинтересованом лицу на његов захтјев.

(5) Друштво за управљање је дужно да достави Комисији ради давања сагласности проспект и скраћени проспект добровољног пензијског фонда, до 31. марта текуће године, са подацима са стањем на дан 31. децембра за претходну годину.

(6) Када наступе значајније промјене друштво за управљање је дужно да, у року од осам дана од дана настанка таквих околности, достави Комисији ради давања сагласности измијењени проспект и скраћени проспект добровољног пензијског фонда.

(7) Под значајнијим промјенама, у смислу овог члана, подразумијевају се промјене услјед којих подаци у проспекту, односно скраћеном проспекту битно одступају од стварног стања, а нарочито се подразумијевају измјене правила пословања и правилника о тарифи, промјене у вриједности и структури имовине добровољног пензијског фонда, као и друге промјене које битно утичу на прецизно сазнање члана о фонду и на доношење цјелисходне одлуке о чланству.

(8) Друштво за управљање је дужно да, у року од 15 дана од дана добијања сагласности, јавно објави скраћени проспект у најмање једном дневном листу који се дистрибуира на цијелој територији Федерације односно БиХ са тиражом од најмање 10.000 примјерака, као и на својој интернет страници.

Члан 62.

(Садржина проспекта)

(1) Проспект добровољног пензијског фонда садржи:

а) податке о добровољном пензијском фонду;

б) податке о друштву за управљање;

ц) фирму и сједиште кастоди банке;

д) датум издавања проспекта.

(2) Подаци о добровољном пензијском фонду су:

- а) назив и датум оснивања фонда;
- б) инвестициона политика и главни ризици у вези са њом;
- ц) минимални износ пензијских доприноса;
- д) порезни третман добровољног пензијског фонда, односно чланова фонда - порезне стопе и основице и начин њиховог обрачунавања;
- е) нето вриједност имовине фонда;
- ф) структура имовине добровољног пензијског фонда, и то:
 - 1) процентуално учешће хартија од вриједности према врсти хартија од вриједности, називу и сједишту емитента и називу и сједишту организованог тржишта на коме се тргује тим папирима, када такве хартије од вриједности чине више од 1% укупне вриједности имовине фонда,
 - 2) процентуално учешће новчаних депозита према називу и сједишту финансијске институције код које су депонована новчана средства, када депозити у тим институцијама чине више од 1% укупне вриједности имовине фонда,
 - 3) процентуално учешће некретнина према врсти и мјесту гдје се некретнина налази;
- г) нето принос фонда у складу са чланом 73. овог закона;
- х) подаци о висини накнада и трошкова у складу са тарифником, и то:
 - 1) накнада приликом уплате пензијског доприноса,
 - 2) накнаде за управљање добровољним пензијским фондом друштву за управљање за претходну годину, изражену као проценат вриједности имовине добровољног пензијског фонда,
 - 3) трошкови у вези са куповином, продајом и преносом хартија од вриједности, трошкови услуга кастоди банке и други трошкови за претходну годину изражени као проценат вриједности имовине добровољног пензијског фонда,
 - 4) износ накнаде за управљање добровољним пензијским фондом изражен као проценат вриједности имовине фонда за текућу годину и
 - 5) максималан износ трошкова из подтачке 3) ове тачке изражене као проценат вриједности имовине добровољног пензијског фонда за текућу годину,
- и) основи за раскид уговора о чланству и права и обавезе друштва за управљање и чланова добровољног пензијског фонда у случају раскида уговора о чланству;
- ј) вријеме, мјесто и начин уплате пензијских доприноса;
- к) вријеме и мјесто објављивања података о вриједности инвестиционих јединица и начин обрачунавања тих јединица;
- л) услове за повлачење и располагање акумулираним средствима
- м) динамика и начин обрачуна програмираних исплата.

(3) Подаци о друштву за управљање су:

- а) фирма и сједиште друштва за управљање;
- б) име и овлашћења чланова управе друштва за управљање;
- ц) фирма и сједиште, односно имена и адресе дионичара који посједују 10% или више учешћа у капиталу друштва за управљање;
- д) висина капитала друштва за управљање;
- е) списак и врста свих добровољних пензијских фондова којим управља уколико друштво за управљање управља са више фондова;
- ф) фирма и сједиште екстерног ревизора који врши екстерну ревизију финансијских извјештаја друштва за управљање и фонда;

г) вријеме и мјесто гдје се може извршити увид у акте друштва за управљање и финансијске извјештаје друштва за управљање.

(4) Подаци из става (2) тач. е) до г) овог члана приказују се са стањем познатим на дан подношења Комисији проспекта на сагласност или са стањем на крају мјесеца који претходи дану подношења проспекта, односно, у случају из члана 61. став (5) овог закона - са стањем на дан 31. децембра претходне године.

(5) Приликом организовања добровољног пензијског фонда проспект не садржи податке из става (2) тач. е) до г) овог члана.

(6) Ближу садржину и стандардизовани формат проспекта и скраћеног проспекта прописује Комисија.

Члан 63.

(Чланство у добровољним пензијским фондovima)

(1) Домаће и страно физичко лице може бити члан једног или више добровољних пензијских фондова.

(2) Приликом приступања фонду, лице потписује изјаву којом потврђује да у потпуности разумије проспект и накнаде које се наплаћују.

(3) Када је исто лице члан више добровољних пензијских фондова, дужно је да закључи посебан уговор о чланству за сваки добровољни пензијски фонд.

(4) Уколико члан добровољног пензијског фонда престане уплаћивати доприносе и даље остаје члан фонда.

Члан 64.

(Обвезник уплате)

Пензијски допринос у добровољни пензијски фонд уплаћује:

а) физичко лице, или друго физичко, односно правно лице за рачун физичког лица;

б) организатор, у своје име и за рачун запосленог, односно члана синдиката, у складу са пензијским програмом;

ц) послодавац, у име и за рачун запосленог, у складу са уговором о чланству између члана добровољног пензијског фонда и друштва за управљање.

Члан 65.

(Уговор о чланству)

(1) Члан добровољног пензијског фонда постаје се закључењем уговора о чланству, којим се друштво за управљање обавезује да, за рачун члана добровољног пензијског фонда, улаже новчана средства прикупљена по основу пензијског доприноса у добровољни пензијски фонд и да омогући повлачење акумулираних средстава у складу са овим законом, а члан добровољног пензијског фонда се обавезује да плаћа пензијски допринос и накнаде друштву за управљање и сноси друге трошкове.

(2) Уговор о чланству закључује се у стандардизованој писаној форми, који најмање садржи:

а) име, односно фирму обвезника уплате;

б) минимални износ пензијског доприноса;

ц) датум учлањења.

- (3) Друштво за управљање може одбити склапање уговора о чланству ако:
- а) су односи између друштва за управљање и потенцијалног члана фонда тешко нарушени (нпр. постојање судског или другог одговарајућег спора)
 - б) постоје основе сумње да је почињено, покушано или би могло доћи до прања новца или финансирања терористичких активности, у складу с прописима који то уређују.
- (4) Када друштво за управљање одбије склопити уговор о чланству у добровољном пензијском фонду, дужно је о томе обавијестити потенцијалног члана добровољног пензијског фонда.
- (5) Члан фонда може у року од 15 дана од дана прве уплате на лични рачун у добровољном пензијском фонду писаном изјавом упућеном друштву за управљање, изјавити да раскида уговор о чланству, без навођења посебних разлога.
- (6) У случају из става (5) овог члана, друштво за управљање ће уплатиоцу вратити уплаћени износ умањен за улазну накнаду те накнаде које терете имовину фонда, све кориговано за остварени принос фонда.
- (7) Друштво за управљање дужно је исплату из става (6) овог члана извршити у року од седам дана од дана примитка изјаве из става (5) овог члана.
- (8) Ближу садржину и стандардизовани формат уговора о чланству прописује Комисија.

Члан 66.

(Однос друштва за управљање с клијентима)

- (1) Клијент друштва за управљање, у смислу овог закона, је лице које користи или је користило услуге друштва за управљање или лице које се обратило друштву за управљање ради коришћења услуга и које је друштво за управљање као такво идентификовало.
- (2) Клијент друштва за управљање има право приступа свим подацима и услугама који му према закону морају бити доступни, а друштво за управљање је дужно да му на захтјев осигура овај приступ.
- (3) Комисија прописује ближе услове и начин остваривања права из става (2) овог члана.

Члан 67.

(Приговори)

- (1) Ако члан добровољног пензијског фонда, односно обвезник уплате из члана 64. овог закона, сматра да се друштво за управљање не придржава обавеза из закљученог уговора, може упутити приговор надлежном органу друштва за управљање.
- (2) Друштво за управљање је дужно да подносиоцу приговора одговори у року који не може бити дужи од 30 дана од дана пријема приговора.
- (3) Лице из става (1) овог члана може приговор поднијети и Комисији уколико не добије задовољавајући одговор у року из става (2) овог члана.
- (4) Комисија разматра приговор из става (3) овог члана, посредује ради спречавања настанка спора између подносиоца приговора и друштва за управљање и штити права и интересе тих лица.
- (5) Комисија прописује начин заштите права и интереса лица из става (1) овог члана.

Члан 68.
(Индивидуални рачун члана фонда)

- (1) Друштво за управљање је дужно да води индивидуалне рачуне чланова фонда.
- (2) Индивидуални рачуни садрже најмање сљедеће податке:
- а) име и презиме члана добровољног пензијског фонда;
 - б) број инвестиционих јединица у власништву члана добровољног пензијског фонда;
 - ц) евиденцију о уплатама пензијског доприноса и програмираним исплатама.
- (3) Поступак отварања и вођења индивидуалних рачуна, као и начин давања извода са тих рачуна, вођења евиденције о инвестиционим јединицама чланова фонда и давања података из тих евиденција ближе прописује Комисија.

Члан 69.
(Пренос средстава са индивидуалног рачуна)

- (1) Члан добровољног пензијског фонда који намјерава да средства с индивидуалног рачуна пренесе у други фонд дужан је да захтјев за пренос тих средстава поднесе друштву за управљање које управља фондом у коме је то лице члан (у даљем тексту: постојећи добровољни пензијски фонд).
- (2) Друштво за управљање је дужно да, у року од 15 дана од дана пријема захтјева из става (1) овог члана:
- а) пренесе укупна средства, односно назначени дио средстава са индивидуалног рачуна у складу с тим захтјевом кад исто друштво организује и управља постојећим и другим добровољним пензијским фондом;
 - б) закључи с другим друштвом за управљање уговор о преносу укупних средстава, односно назначеног дијела средстава са индивидуалног рачуна.
- (3) Приликом преноса средстава са индивидуалног рачуна, члан фонда раскида уговор о чланству у постојећем добровољном пензијском фонду и закључује уговор о чланству у другом добровољном пензијском фонду, осим у случају преноса дијела средстава.
- (4) Средства на рачуну члана добровољног пензијског фонда не могу се пренијети у корист трећег лица, осим у случају из члана 92. овог закона.
- (5) Комисија ближе уређује начин преноса средстава са индивидуалног рачуна из постојећег добровољног пензијског фонда у други добровољни пензијски фонд.

Члан 70.
(Дужности друштва за управљање приликом преноса средстава са индивидуалног рачуна)

- Друштво за управљање које управља постојећим добровољним пензијским фондом дужно је да:
- а) прије закључења уговора из члана 69. став (2) тачка б) овог закона, достави друштву које управља другим добровољним пензијским фондом:
 - 1) приједлог уговора о преносу средстава са индивидуалног рачуна,
 - 2) извјештај о средствима члана постојећег добровољног пензијског фонда која се преносе;

б) у року од осам дана од дана закључења уговора из члана 69. став (2) тачка б) овог закона, достави кастоди банци налог за пренос средстава са индивидуалног рачуна.

Члан 71.

(Нето вриједност имовине добровољног пензијског фонда)

(1) Вриједност имовине добровољног пензијског фонда чини збир вриједности хартија од вриједности из портфолија фонда, некретнина у власништву фонда, депозита новчаних средстава фонда код банака, средства на рачуну код кастоди банке, као и потраживања фонда.

(2) Вриједност имовине фонда се обрачунава према тржишној вриједности.

(3) Нето вриједност имовине фонда представља вриједност имовине умањену за износ обавеза.

(4) Нето вриједност имовине фонда свакодневно обрачунава друштво за управљање, о чему податке доставља кастоди банци код које се води рачун добровољног пензијског фонда.

(5) Кастоди банка врши контролу и потврђивање обрачунате нето вриједности имовине фонда, о чему податке доставља Комисији.

(6) Начин и учесталост обрачунавања тржишне вриједности по категоријама имовине и обрачунавања нето вриједности имовине фонда прописује Комисија, у складу са међународно признатим стандардима.

Члан 72.

(Инвестиционе јединице)

(1) Укупна вриједност свих инвестиционих јединица добровољног пензијског фонда једнака је нето вриједности имовине фонда.

(2) Уплаћени пензијски доприноси конвертују се у инвестиционе јединице истог дана када су уплаћени, евидентирањем јединица на индивидуалном рачуну члана добровољног пензијског фонда.

(3) Инвестиционе јединице могу се изразити у дијеловима.

(4) Јединствену почетну вриједност инвестиционе јединице за све фондове утврђује Комисија.

(5) Стицалац инвестиционе јединице има сљедећа права:

а) право на повлачење и располагање акумулираним средствима;

б) право на сразмјерни дио приноса од улагања;

ц) право на сразмјеран дио имовине добровољног пензијског фонда у случају распуштања фонда;

д) друга права у складу са овим законом.

(6) Стицалац инвестиционе јединице нема право гласа по том основу.

(7) Инвестициона јединица евидентира се на индивидуалном рачуну члана добровољног пензијског фонда у форми електронског записа у информационом систему друштва за управљање.

(8) Друштво за управљање, најмање једном седмично, објављује вриједност инвестиционих јединица обрачунатих за сваки дан у претходном периоду, у дневном листу који се дистрибуира на цијелој територији Федерације односно БиХ с тиражом од најмање 10.000 примјерака, као и свакодневно на интернет страници друштва за управљање или добровољног пензијског фонда.

Члан 73.
(Принос добровољног пензијског фонда)

- (1) Друштва за управљање су дужна да објављују принос добровољног пензијског фонда најкасније 15 дана од завршетка тромјесечног периода који завршава 31. марта, 30. јуна, 30. септембра и 31. децембра.
- (2) Принос се обрачунава за посљедњих 12 мјесеци до дана објављивања, односно кумулативно за период од пет година и од почетка пословања.
- (3) Принос се обрачунава као нето принос, односно након одбитка накнада и трошкова.
- (4) Изузетно од става (1) овог члана, приноси од улагања током цијеле прве године пословања добровољних пензијских фондова се не оглашавају.
- (5) Принос се објављује у најмање једном дневном листу који се дистрибуира на цијелој територији Федерације односно БиХ са тиражом од најмање 10.000 примјерака, као и на интернет страници друштва за управљање или добровољног пензијског фонда.
- (6) Комисија прописује начин обрачунавања приноса добровољног пензијског фонда, укључујући начела заокруживања вриједности.

Члан 74.
(Забрана нуђења повластица)

- (1) Друштво за управљање не може нудити повластице са циљем закључења уговора о чланству у добровољном пензијском фонду.
- (2) Под повластима из става (1) овог члана не подразумијевају се погодности које друштво за управљање нуди одричући се дијела или цјелине својих прихода које остварује, односно на које има право.
- (3) Друштво за управљање не може нудити повластице послодавцу или повезаном лицу послодавца са циљем подстицања запослених да се придруже одређеном пензијском програму.
- (4) Друштво за управљање не може нудити повластице синдикату или другом облику организовања запослених са циљем подстицања својих чланова да се придруже одређеном фонду.

Члан 75.
(Маркетинг добровољних пензијских фондова)

- (1) Друштво за управљање, са њим повезана лица, посредници или запослени у друштву за управљање и са њима повезана лица, искључиво могу оглашавати добровољни пензијски фонд којим друштво управља и јавно позива на закључење уговора о чланству у добровољном пензијском фонду, уз претходну сагласност Комисије на текст таквог огласа, односно јавног позива.
- (2) Текст огласа, односно позива не смије садржати нетачне информације, односно информације које могу створити погрешну представу о условима улагања и пословању добровољног пензијског фонда.
- (3) Уз захтјев за давање сагласности из става (1) овог члана прилаже се копија материјала који се објављује.
- (4) Комисија, најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтјева, доноси рјешење о давању сагласности за објављивање огласа, односно јавног позива

када утврди да су испуњени услови утврђени законом. Уколико Комисија не да сагласност у предвиђеном року, сматра се да је сагласност дата.

(5) Оглашавање упоређивањем је дозвољено само уколико је конкретно, објективно, истинито и потпуно.

(6) При упоређивању са осталим фондовима, друштво за управљање мора да пружи јасну слику о фонду који оглашава и осталим добровољним пензијским фондовима.

(7) Комисија ближе уређује оглашавање добровољних пензијских фондова и минималне елементе приликом оглашавања.

Члан 76. (Посредници)

(1) Друштво за управљање може непосредно или преко посредника обављати услуге пружања информација о чланству у добровољном пензијском фонду, друге радње којима се заинтересована лица информишу о пословању добровољног пензијског фонда, као и подјелу проспеката.

(2) Врсте финансијских институција које могу бити посредници одређује Комисија.

(3) За поступке и штету коју приликом пружања тих услуга причине посредници, поред њих, одговара и друштво за управљање.

(4) Комисија води евиденцију посредника, уређује начин вођења те евиденције и ближе уређује услове за издавање сагласности за посредовање у пружању информација из става (1) овог члана.

Члан 77. (Обавјештавање чланова добровољног пензијског фонда)

(1) Друштво за управљање је дужно да једном годишње, а најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину, достави сваком члану добровољног пензијског фонда, са стањем на посљедњи дан претходне године, обавјештење о:

а) датумима и износу уплата пензијског доприноса;

б) броју инвестиционих јединица у власништву члана и њиховој појединачној вриједности у моменту уплате пензијског доприноса;

ц) накнадама за услуге исплаћеним са рачуна члана добровољног пензијског фонда;

д) вриједности имовине добровољног пензијског фонда.

(2) Друштво за управљање је дужно да члану добровољног пензијског фонда, на његов захтјев, достави обавјештење из става (1) овог члана, у року од три дана од дана подношења захтјева.

(3) Ако послодавац потпише уговор са друштвом за управљање о уплати пензијског доприноса за своје запослене, подаци из става (1) овог члана могу се достављати послодавцу умјесто запосленом. У том случају послодавац је одговоран за просљеђивање информација запосленима који су чланови добровољног пензијског фонда у најкраћем могућем року.

Члан 78.
(Статусне промјене добровољног пензијског фонда)

- (1) Добровољни пензијски фонд се може подијелити, а два или више добровољних пензијских фондова могу се међусобно припојити или спојити, уз претходно прибављено одобрење Комисије.
- (2) Затворени добровољни пензијски фонд може се преобликовати у отворени добровољни пензијски фонд, уз претходно прибављено одобрење Комисије. Отворени добровољни пензијски фонд не може се преобликовати у затворени.
- (3) Припајање, спајање, подјела или преобликовање добровољног пензијског фонда није допуштено ако се том статусном промјеном ослабљује економски положај чланова фондова који судјелују у статусној промјени.
- (4) Ако затворени добровољни пензијски фонд има једног покровитеља, статусна промјена фонда обавезна је у случају отварања стечајног поступка или покретања поступка ликвидације над покровитељем фонда, односно у случају престанка постојања покровитеља или настанка било којег разлога који трајно онемогућава вршење уплата члановима затвореног фонда. Претходно одобрење Комисије на статусну промјену и овдје је потребно.
- (5) Комисија ће детаљније прописати поступак, услове и начин провођења статусних промјена фондова.

Члан 79.
(Припајање или спајање добровољних пензијских фондова)

- (1) Припајање добровољних пензијских фондова могуће је само на начин да се цјелокупна имовина једног или више фондова који се припајају (фонд преносилац) преноси на други постојећи фонд (фонд преузималац).
- (2) Спајање добровољних пензијских фондова могуће је само на начин да се цјелокупна имовина двају или више фондова који се спајају (фондови преносиоци) преноси на нови фонд који настаје спајањем (фонд преузималац).
- (3) Приликом припајања или спајања фондова у поступку може судјеловати више фондова преносилаца, али само један фонд преузималац.
- (4) Провођењем припајања или спајања добровољних пензијских фондова фонд преносилац престаје постојати без провођења ликвидације, а сва имовина, права и обавезе фонда преносиоца прелазе на фонд преузималац.
- (5) Друштво за управљање које управља фондом преузимаоцем ступа у своје име и за рачун фонда преузимаоца у све правне односе у којима је било друштво за управљање фонда преносиоца у своје име, а за рачун фонда преносиоца.
- (6) Након provedбе статусне промјене припајања или спајања, нето вриједност имовине фонда преузимаоца, односно новог фонда мора бити најмање једнака износу нето вриједности имовине фонда преносиоца, односно збиру нето вриједности имовине фондова преносиоца прије provedбе статусне промјене.
- (7) Укупна вриједност свих удјела фонда преузимаоца, односно новог фонда којих је ималац поједини члан добровољног пензијског фонда након provedене статусне промјене припајања или спајања, мора бити најмање једнака укупној вриједности удјела фонда преносиоца којих је тај члан био ималац прије provedбе статусне промјене.

Члан 80. (Подјела добровољног пензијског фонда)

- (1) Подјела добровољног пензијског фонда може се провести преносом цјелокупне имовине на два или више фондова уз престанак фонда који се дијели (раздвајање) или преносом дијела имовине на два или више фондова, при чему не долази до престанка фонда који се дијели (одвајање).
- (2) Подјела је могућа на два или више фондова који већ постоје (подјела с преузимањем – фондови преузимаоци) или на два или више фондова који се оснивају ради провођења подјеле (подјела с оснивањем – нови фондови).
- (3) Отворени добровољни пензијски фонд може се подијелити само на два или више отворена добровољна пензијска фонда, док се затворени добровољни пензијски фонд може подијелити на отворене и на затворене добровољне пензијске фондове.
- (4) Након provedбе статусне промјене подјеле с раздвајањем, нето вриједност имовине фондова преузимаоца, односно нових фондова мора бити најмање једнака износу нето вриједности имовине фонда који се подијелио, прије provedбе статусне промјене.
- (5) Укупна вриједност свих удјела добровољних пензијских фондова на које је пренесена имовина подијељеног фонда, а којих је иматељ поједини члан фонда, након provedене статусне промјене подјеле мора бити најмање једнака укупној вриједности удјела фонда који се дијели, а којих је тај члан био иматељ прије provedбе статусне промјене подјеле.

Члан 81. (Спречавање прања новца и финансирања терористичких активности)

- (1) При обављању своје дјелатности, друштва за управљање, посредници и друштва за осигурање се морају понашати у складу с прописом о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности и provedбеним актима који уређују подручје откривања и спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, те осигурати да се цјелокупно пословање обавља у складу са тим прописом и на основу њега донесеним provedбеним актима, као и provedбеним прописима Комисије у вези са спречавањем прања новца и финансирања терористичких активности.
- (2) Друштва за управљање, посредници и друштва за осигурање су дужни усвојити ефикасне интерне програме којима ће одредити поступке провјере клијента, процјене ризика, препознавања клијената и трансакција код којих постоје разлози за сумњу на прање новаца или финансирање терористичких активности.
- (3) У случају када идентитет клијента није могуће утврдити или провјерити, те када није у могућности предузети мјере праћења клијента, обвезник неће успоставити пословни однос ни обавити трансакцију, односно мора прекинути све постојеће пословне односе с тим клијентом.
- (4) У случају из става (3) овог члана друштва за управљање, посредник или друштво за осигурање ће обавијестити Финансијско-обавјештајни одјел Државне агенције за истраге и заштиту (у даљем тексту: ФОО) о одбијању или прекиду пословног односа и одбијању извршавања трансакције и доставити ФОО-у све до тада прикупљене податке о клијенту или трансакцији.

ПОГЛАВЉЕ IV ПЕНЗИЈСКИ ПРОГРАМИ

Члан 82. (Пензијски програм)

(1) Послодавац, удружење послодаваца, професионално удружење и синдикат могу организовати пензијски програм и закључити уговор са друштвом за управљање којим се организатор обавезује да врши уплате пензијског доприноса за рачун запослених, односно чланова синдиката (у даљем тексту: члан програма) и да плаћа накнаду за услуге друштву за управљање, а друштво за управљање се обавезује да улаже прикупљена новчана средства и омогући повлачење и располагање акумулираним средствима члановима програма.

(2) Послодавац може организовати пензијски програм само за своје запослене.

(3) Организатор који организује пензијски програм не може бити повезано лице са друштвом за управљање.

(4) Послодавац, удружење послодаваца, професионално удружење и синдикат могу организовати пензијски програм и закључити уговоре са више друштава за управљање, под условом да запосленима, односно својим члановима понуди могућност избора чланства у добровољним пензијским фондовима којима управљају друштва за управљање са којима су закључени уговори о пензијском програму.

(5) Више организатора може организовати или приступити једном пензијском програму.

(6) Када је добровољни пензијски фонд основан као затворени добровољни фонд, он може прихватити захтјеве за чланство само од лица која су:

- а) запосленици послодавца који је покровитељ добровољног пензијског фонда,
- б) чланови синдиката који је покровитељ добровољног пензијског фонда.

Члан 83. (Уговор о пензијском програму)

(1) Уговор о пензијском програму закључује се у писаној форми и најмање садржи:

- а) фирму друштва за управљање;
- б) датум у текућем мјесецу до кога послодавац врши уплате пензијског доприноса за претходни мјесец;
- ц) износ пензијског доприноса по члану програма исказан номинално или у одговарајућем проценту;
- д) име, презиме, адресу и ЈМБ чланова програма;
- е) датум и мјесто закључења уговора и потписе уговорних страна.

(2) Приликом закључења уговора о пензијском програму друштво за управљање је дужно да утврди идентитет чланова пензијског програма.

Члан 84. (Престанак радног односа члана пензијског програма)

Послодавац је дужан да друштву за управљање достави обавјештење о престанку радног односа члана пензијског програма.

Члан 85.

(Равноправност чланства у добровољном пензијском фонду)

(1) Организатор пензијског програма дужан је да запосленима осигура равноправне услове за чланство у пензијском програму.

(2) Организатор пензијског програма и друштво за управљање не смије директно или индиректно поступати противно једнаком третману жена и мушкараца, односно омогућити провођење неједнакости у правима из додатног пензијског осигурања које би биле засноване на сполној разлици.

(3) Неједнакост из става (2) овог члана посебно се односи на:

а) стицање чланства у фонду

б) обавезност или добровољност чланства у фонду

ц) различите услове за стицање чланства у фонду

д) различито трајање чланства у фонду потребно за остваривање права

е) различите услове у случају прекида чланства гледе чувања или коришћења права према овоме закону, у случају породилског допуста или одгоја дјете

ф) одређивање различитих услова или одредби које се примјењују само на чланове фонда истога пола гледе очекиваних права, по престанку чланства у фонду

г) одређивање различите висине пензије,

х) утврђивање различите висине доприноса радника

и) утврђивање различите висине доприноса послодаваца, осим у случају затворених фондова, ако је сврха изједначити или приближно изједначити крајњи износ пензије за оба пола

ј) утврђивање различите висине доприноса послодавца,

к) утврђивање различитих критеријума који се примјењују само на раднике одређеног пола с обзиром на јамчење или задржавање права на одгођене пензије након што радник напусти пензијски програм.

(3) Организатор пензијског програма може заједно са члановима тог плана да уплаћује доприносе у добровољни пензијски фонд за рачун чланова.

(4) Пензијски допринос за пензијски програм не може се без одобрења запослених одбијати од зараде.

(5) Чланство у пензијском програму не може бити услов за запошљавање или чланство у синдикату и другим облицима организовања запослених.

Члан 86.

(Чланство у пензијским фондовима и уплаћивање доприноса у пензијске фондове)

(1) Особа постаје члан добровољног пензијског фонда потписивањем уговора са друштвом за управљање. Потписивањем уговора о чланству, члан прихвата правила пензијског фонда, или ако се особа прикључује одређеној пензијском програму, правила пензијског програма.

(2) Одредбе овог члана се примјењују без обзира на то да ли се ради о унапријед одређеном пензијском фонду послодавца код којег је особа запослена.

(3) Друштво за управљање пензијским фондовима има дискреционо право да одбије чланство у пензијском фонду којим управља, осим у случају када се лице учлањује у пензијски програм у унапријед одређеном пензијском фонду.

Члан 87.
(Стандардни облик уговора)

(1) Друштво ће користити исти образац уговора о чланству за све чланове пензијског фонда.

(2) Након потписивања уговора, друштво за управљање ће осигурати примјерак уговора члану пензијског фонда.

(3) У случају да је пензијски програм успостављен од послодавца према уговору са друштвом за управљање како је то описано у чл. 82. до 93. овог закона, обавеза је послодавца да осигура потребне документе запосленицима или члановима.

Члан 88.
(Учлањење у пензијски програм)

Ако се послодавац или запосленик укључи у пензијски програм у склопу пензијског фонда, исти се мора учланити на начин да потпише уговор о чланству како је прописано у члану 65. овог закона, а у уговору о чланству мора стајати да се лице учланило у пензијски програм у склопу пензијског фонда.

Члан 89.
(Прекид рада код послодавца)

Ако запосленик прекине запослење код послодавца, он може остати члан пензијског фонда, али мора закључити нови уговор о чланству или изврши пренос рачуна у складу са чланом 69. овог закона. Друштво за управљање пензијским фондовима не може одбити такав захтјев.

Члан 90.
(Минимални износ доприноса)

(1) У правилима пензијског фонда одређен је минимални износ доприноса које може уплатити члан пензијског фонда. Члану пензијског фонда је омогућено да може уплатити виши ниво доприноса.

(2) У правилима пензијског програма одређен је минимални износ доприноса које може уплатити послодавац у име члана пензијског фонда према пензијском програму. Осим чланова пензијског фонда и послодавца, друга лица не могу уплаћивати доприносе у пензијски фонд.

(3) Друштво за управљање пензијским фондовима је дужно предузети све мјере предвиђене овим и другим законима, дјелујући у интересу чланова пензијског фонда, у циљу осигурања испуњавања обавеза уплате доприноса у пензијски програм од стране послодавца. У случајевима неиспуњавања обавеза, друштво за управљање може правно заступати интересе чланова пензијског фонда без њихове сагласности.

Члан 91.
(Привремени престанак уплате доприноса)

Уколико члан пензијског фонда привремено престане да уплаћује доприносе у пензијски фонд, он или она остаје члан пензијског фонда и задржава иста права као и остали чланови пензијског фонда.

Члан 92.
(Смрт члана пензијског програма)

(1) У случају смрти члана фонда прије пензионисања, средства акумулирана на његовом рачуну ће се распоредити према писаној изјави члана пензијског фонда у складу са уговором о чланству.

(2) У случају непостојања писане изјаве из става (1) овог члана средства акумулирана на рачуну ће бити предмет оставинског поступка.

Члан 93.
(Кумулирани износ)

(1) Члан пензијског фонда не остварује права на цијели износ кумулиран на рачуну прије стицања услова за пензионисање, а стицање права одређено је овим законом.

(2) Износ кумулиран на рачуну члана пензијског фонда не може бити предмет извршења, нити дијелом имовине која се узима као имовина приликом ликвидације, те не може бити предмет судских извршења.

(3) Износ кумулиран на рачуну члана пензијског фонда не може бити пренесен или предмет залога. Свако потраживање по том основу је ништавно.

ПОГЛАВЉЕ V КАСТОДИ БАНКА

Члан 94.
(Кастоди банка)

(1) Кастоди банка добровољног пензијског фонда може бити банка регистрована у Федерацији, која испуњава слjedeће услове:

а) посједује дозволу Комисије за обављање послова кастоди банке;

б) да нема запослених или чланова управе или надзорног одбора који су: чланови управе, надзорног одбора или запосленици у друштву за управљање које управља пензијским фондом чија средства су јој повјерена на чување;

ц) да нема чланова управе или надзорног одбора или запосленика у повезаним лицима са друштвом за управљање које управља пензијским фондом чија средства су јој повјерена на чување;

д) ако испуњава остале услове који су одређени посебним прописом Комисије.

Члан 95.
(Уговор са кастоди банком)

(1) Друштво за управљање је дужно да, у року од осам дана од дана пријема рјешења о упису у регистар привредних субјеката, односно од дана добијања

дозволе за организовање и управљање добровољним пензијским фондом, закључи уговор са кастоди банком о обављању кастоди услуга, посебно за сваки фонд којим управља.

(2) Уговором из става (1) овог члана кастоди банка се обавезује да ће отворити и водити рачун добровољног пензијског фонда и обављати послове у складу са чланом 97. овог закона, а друштво за управљање се обавезује да плати накнаду кастоди банци.

(3) Кастоди услуге за фонд обавља искључиво једна кастоди банка.

(4) Кастоди банка може обављати послове за више добровољних пензијских фондова.

(5) Кастоди банка не може бити повезано лице са друштвом за управљање.

(6) Друштво за управљање доставља Комисији копију закљученог уговора из става (1) овог члана и копије измјена и допуна тог уговора.

(7) Избор кастоди банке и промјену те банке мора одобрити Комисија.

(8) Комисија ће прописати посебне услове и правила за обављање кастоди послова добровољних пензијских фондова и максималне накнаде за обављање кастоди услуга.

Члан 96. (Садржина уговора)

(1) Уговор о кастоди услугама између кастоди банке и друштва за управљање обавезно обухвата сљедеће:

- а) послови и одговорност кастоди банке,
- б) начину на који се извршавају обавезе,
- ц) накнаду за кастоди услуге и начин обрачуна трошкова,
- д) услове и начин раскида уговора и
- е) остале елементима које пропише Комисија.

(2) Кастоди банка сноси одговорност за штету насталу као посљедица необављања или неправилног обављања уговорених послова.

(3) Одговорност из става (2) овог члана не може се ограничити нити искључити уговором о кастоди услугама или повјеравањем кастоди дужности другом лицу. Сваки такав покушај је правно ништаван.

Члан 97. (Услуге кастоди банке)

(1) Кастоди банка обавља сљедеће услуге:

а) отвара и води рачуне хартија од вриједности које чине имовину добровољног пензијског фонда код Регистра вриједносних папира у Федерацији Босне и Херцеговине у своје име, а за рачун чланова добровољног пензијског фонда (намјенски рачун);

б) отвара новчани рачун добровољног пензијског фонда, врши прикупљање пензијских доприноса, врши пренос новчаних средстава која чине имовину фонда у новчане депозите и врши исплате акумулираних средстава за сваког члана добровољног пензијског фонда;

ц) обавјештава друштво за управљање о неопходним корпоративним активностима у вези са имовином фонда;

д) извршава налоге друштва за управљање за куповину и продају имовине уколико нису у супротности са законом и проспектом фонда;

- е) контролише, потврђује и свакодневно извјештава Комисију о нето вриједности имовине добровољног пензијског фонда и вриједности инвестиционе јединице, обрачунатих од стране друштва за управљање и доставља јој, на њен захтјев, и друге податке који се односе на имовину фонда;
 - ф) контролише принос добровољног пензијског фонда обрачунатог од стране друштва за управљање;
 - г) обавјештава Комисију о уоченим неправилностима у пословању друштва за управљање одмах након што уочи такве неправилности;
 - х) обавјештава друштво за управљање о извршеним налозима и другим предузетим активностима у вези са имовином фонда;
 - и) подноси, у име фонда, Комисији и другим надлежним органима, поднеске против друштва за управљање, за штету нанесену фонду;
 - ј) обавља друге послове за које је овлашћена на основу уговора са друштвом за управљање који су у складу са овим законом и законом којим се уређује тржиште хартија од вриједности.
- (2) Комисија ближе уређује учесталост, начин и стандардизовану форму извјештавања кастоди банке, као и начин усаглашавања у случају разлика између обрачунате нето вриједности имовине добровољног пензијског фонда и вриједности инвестиционе јединице од стране друштва за управљање и кастоди банке из става (1) тачка е) овог члана, односно обрачунатог приноса од стране друштва за управљање и кастоди банке из става (1) тачка ф) овог члана.

Члан 98. (Раскид уговора са кастоди банком)

- (1) Страна која намјерава да раскине уговор из члана 95. став (1) овог закона, дужна је да, најмање 30 дана прије раскида уговора, о томе обавијести другу уговорну страну.
- (2) Уговор који се раскида сматра се раскинутим моментом закључења уговора са новом кастоди банком.
- (3) Кастоди банка обавјештава Комисију о раскиду уговора и разлозима за раскид.
- (4) Кастоди банка је дужна да, у року од осам дана од дана раскида уговора из става (2) овог члана, сву документацију и архиву преда новој кастоди банци, као и да изврши пренос свих средстава фонда на нову кастоди банку.

Члан 99. (Промјена кастоди банке)

- (1) У случају покретања стечајног поступка над кастоди банком друштво за управљање је дужно да одмах раскине уговор и одмах обавијести Комисију о закљученом уговору са другом кастоди банком.
- (2) Кастоди банка је дужна да, у року од осам дана од дана раскида уговора из става (1) овог члана, сву документацију и архиву преда новој кастоди банци, као и да изврши пренос свих средстава фонда на нову кастоди банку.
- (3) Ако друштво за управљање не поступи у складу са ставом (1) овог члана, Комисија доноси рјешење којим одређује другу кастоди банку.
- (4) Комисија може предложити друштву за управљање промјену кастоди банке ако су услјед њеног пословања интереси чланова добровољног пензијског фонда значајније угрожени.

(5) Агенција за банкарство Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција за банкарство) обавијестиће Комисију о сваком случају који би према критеријумима Агенције за банкарство могао узроковати битно слабљење финансијске или организационе структуре кастоди банке.

Члан 100.
(Поддепозитар)

Кастоди банка може ангажовати поддепозитаре на основу писменог одобрења Комисије и по договору са друштвом за управљање пензијским фондовима у случајевима инвестирања изван територија БиХ. Овакав споразум не ограничава одговорност кастоди банке и сваки покушај ограничавања одговорности је правно ништаван.

Члан 101.
(Имовина добровољног пензијског фонда у случају стечаја кастоди банке)

Имовина добровољног пензијског фонда која је повјерена на чување кастоди банци у складу са овим законом не улази у стечајну масу кастоди банке и не може бити предмет извршења у вези са обавезама кастоди банке.

ПОГЛАВЉЕ VI ПРАВО НА ПЕНЗИЈУ И НАЧИНИ ИСПЛАТЕ

Члан 102.
(Право члана фонда на пензију)

(1) Права из добровољног пензијског осигурања (остваривање права на пензију) члан фонда може остварити најраније с навршених 58 година живота.

(2) Изузетно од става (1) овог члана, право на пензију може се остварити у случају смрти и раније, под условима из уговора из члана 65. и члана 92. овог закона.

(3) Агенција за надзор ће поближе прописати услове за остваривање права на пензију те услове и могућности за исплату пензије.

Члан 103.
(Могућности исплате пензије)

(1) Остваривањем права на пензију из члана 102. става (1) овог закона члан фонда одабере начин исплате пензија.

(2) Исплата пензије може бити:

а) привремена или

б) доживотна.

(3) Исплату пензије врши друштво за осигурање које има одобрење Агенције за надзор за обављање послова животног осигурања и које има сагласност за обављање једног дијела послова у области добровољне пензије.

(4) По остваривању права на пензију из члана 102. овог закона средства члана фонда ће се пренијети са рачуна фонда на рачун осигуравајућег друштва по избору члана фонда које ће му исплаћивати пензију доживотно или привремено.

Члан 104.
(Врсте пензије у оквиру добровољног пензијског осигурања)

(1) Друштво за осигурање које исплаћује пензије у оквиру добровољног пензијског осигурања дужно је понудити доживотну старосну пензију, а може нудити и привремену старосну пензију, промјењиву пензију, дјеломичне једнократне исплате и друге врсте пензија према свом пензијском програму.

(2) Доживотна старосна и привремена старосна пензија према програму из става (1) овог члана може се остварити најраније с навршених 58 година живота.

(3) Привремена старосна пензија је оброчна исплата у новцу, коју друштво за осигурање у оквиру добровољног пензијског осигурања исплаћује кориснику пензије на основу уговора о пензији, а која не може бити уговорена на период краћи од пет година.

(4) Промјењива пензија је доживотна односно привремена мјесечна исплата у новцу коју друштво за осигурање исплаћује кориснику пензије на основу уговора о пензији, а која се мијења у складу са кретањем вриједности средстава техничких резерви намијењених исплати ових пензија.

(5) Дјеломична једнократна исплата је исплата у новцу коју друштво за осигурање у оквиру добровољног пензијског осигурања исплаћује кориснику пензије на основу уговора о пензији, у висини од највише 30 % од укупно примљене дознаке прије њезина умањења за накнаду друштву за осигурање.

Члан 105.
(Стандардни образац)

Друштво за осигурање мора имати стандардни образац уговора о пензији за сваку врсту пензије коју исплаћује.

Члан 106.
(Обавеза склапања уговора)

Друштво за осигурање које исплаћује пензије у оквиру добровољног пензијског осигурања обавезно је склопити уговор о пензији са сваким чланом добровољног пензијског фонда који изабере то друштво за осигурање.

Члан 107.
(Облик и садржина уговора о пензији)

(1) Уговор о пензији мора бити састављен у писаном облику и садржавати најмање сљедеће податке:

а) назив и сједиште друштва за осигурање те име и презиме лица које заступају друштво за осигурање

б) име, презиме, адресу и јединствени матични број корисника пензије

ц) име и презиме, адресу и јединствени матични број брачног друга и именованог корисника, када је то потребно у складу са одредбама овог закона

д) износ пензије и зајамчених исплата, трајање зајамченог периода, као и када је то потребно у складу са одредбама овог закона, износ који се исплаћује брачном другу или именованом кориснику у случају смрти корисника пензије

- е) начин усклађивања пензије, када је то потребно у складу са одредбама овог закона
 - ф) бројеве банковних рачуна корисника пензије те брачног друга и именованог корисника
 - г) начин исплате пензије
 - х) висину накнаде друштву
 - и) поступак вансудског рјешавања спорова
 - ј) друге податке значајне за исплату пензије.
- (2) Саставни дио уговора о пензији су писана правила друштва за осигурање која се односе на наведене уговоре.
- (3) У уговору о пензији мора стајати одредба да је корисник пензије примио писана правила друштва за осигурање која се односе на наведени уговор.
- (4) Лице које склопи уговор о пензији не може раскинути такав уговор, нити склопити уговор о пензији с другим друштвом за осигурање, ако овим законом није друкчије уређено.
- (5) Лице које је склопило уговор о пензији у оквиру добровољног пензијског осигурања, уз пристанак друштва за осигурање, може одабрати други облик исплате измјеном уговора о пензији.

Члан 108.

(Претходна провјера обрасца уговора)

- (1) Друштво за осигурање доставља Агенцији за надзор примјерак стандардног обрасца уговора о пензији, заједно с писаним правилима друштва за осигурање која се односе на тај уговор, најмање 60 дана прије него што започне користити тај образац уговора.
- (2) Најкасније 30 дана по примитку стандардног обрасца уговора о пензији, Агенција за надзор може изнијети писане примједбе друштву за осигурање ако тај образац уговора доводи потенцијалне кориснике пензија у заблуду или ако не испуњава услове из овог закона и писана правила друштва за осигурање која се односе на наведене уговоре.
- (3) У случају из става (2) овог члана Агенција за надзор ће писаним путем затражити од друштва за осигурање да образац измијени или допуни.
- (4) Друштво не смије користити образац уговора о пензији на који је Агенција за надзор изнијела примједбе. Друштво за осигурање је дужно поступити по примједбама Агенције за надзор.
- (5) Ако друштво за осигурање поступи противно ставу (4) овог члана, уговор је ништаван.
- (6) Ако Агенција у року из става (2) овог члана не изнесе примједбе на образац уговора о пензији, друштво за осигурање може користити тај образац уговора.

Члан 109.

(Обавијест о промјенама стандардног обрасца уговора)

Друштво за осигурање је дужно извијестити Агенцију за надзор о свакој промјени стандардног обрасца уговора о пензији. Ако Агенција за надзор не изнесе примједбе на те промјене у року од 30 дана након њихова примитка, друштво за осигурање може издати наведене уговоре на измијењеном обрасцу.

ПОГЛАВЉЕ VII НАДЗОР

Члан 110. (Надлежност Комисије)

(1) Комисија врши надзор над провођењем овог закона, доноси подзаконске акте за извршавање овог закона за које је овлашћена и води Регистар добровољних пензијских фондова.

(2) Лица која раде или која су било када радила за Комисију као и ревизори и стручњаци који дјелују у име Комисије биће везани професионалном тајном. Ниједан повјерљиви податак који добију током извршавања својих дужности не може бити пренесен било којем лицу или органу, осим у сумираном или скупном облику, таквом да идентитет појединачног друштва не може бити откривен, не прејудуцирајући случајеве обухваћене кривичним законом.

(3) Изузетно од става (2) овог члана, подаци се могу саопштавати и стављати на увид трећим лицима само у складу са прописима који регулишу обраду података и пружање информација Комисије.

(4) За обављање надзора друштва за управљање плаћају Комисији накнаду за надзор.

(5) Комисија ће подзаконским прописом прописати висину, начин израчуна и начин плаћања накнаде за надзор из става (2) овог члана.

Члан 111. (Вршење надзора)

(1) Комисија врши надзор:

а) посредном контролом, односно прикупљањем, праћењем и провјеравањем извјештаја и обавјештења који се у складу са овим законом достављају Комисији;

б) непосредном контролом.

(2) Ако у вршењу своје функције Комисија утврди да постоје правна лица која обављају дјелатност друштва за управљање или послују као добровољни пензијски фондови, а немају дозволу нити су регистровани на основу овог закона, забраниће њихов рад и предузети друге мјере, у складу са законом.

(3) Надзор проводе овлашћена лица, запосленици Комисије. Комисија може ангажовати друга стручна лица да заједно са овлаштеним лицима Комисије судјелују у обављању надзора, када је то потребно због сложености тог надзора. Услове и поступак избора стручних лица прописује Комисија.

(4) Овлашћено лице у Комисији може у поступку непосредног надзора пословања:

а) прегледати опште акте, пословне књиге, изводе са рачуна и друге документе друштва за управљање и кастоди банке и сачинити копије докумената;

б) захтијевати информације о појединим питањима значајним за пословање друштва за управљање и кастоди банке.

(5) При вршењу надзора, Комисија има право увида у пословне књиге и другу документацију правних лица која су повезана лица с друштвом за управљање над којим се врши надзор, а може од тих лица захтијевати да јој доставе и друге податке од значаја за вршење надзора.

(6) О извршеном надзору пословања друштва за управљање саставља се записник.

Члан 112. (Мјере надзора)

(1) Ако у поступку надзора над друштвом за управљање и кастоди банком утврди незаконитости, односно неправилности предвиђене овим или другим законом по којем је Комисија надлежна да обавља надзор или непридржавање правила о управљању ризицима, Комисија предузима једну или више мјера, и то:

- а) изриче писмену опомену;
- б) даје налог за отклањање утврђених неправилности;
- ц) повлачи сагласност на именовање члана управе друштва за управљање;
- д) одузима дозволу за рад друштву за управљање.

(2) Одлуку о мјерама из става (1) овог члана, Комисија доноси на основу оцјене тежине утврђених неправилности, односно степена угрожавања интереса чланова добровољног пензијског фонда, при чему нарочито процјењује:

- а) финансијски положај друштва за управљање и фонда;
- б) степен изложености друштва за управљање и фонда ризицима;
- ц) број утврђених неправилности и њихову међусобну повезаност;
- д) трајање и учесталост учињених неправилности;
- е) ефекте учињених неправилности на интересе чланова фонда и на друштво за управљање;
- ф) спремност и способност управе друштва за управљање да отклони утврђене неправилности;
- г) степен којим друштво за управљање угрожава несметано функционисање система добровољних пензијских фондова.

(3) Комисија прописује начин вршења надзора, поступак издавања налога и предузимања мјера из овог члана, као и рокове за извршавање налога и трајање мјера.

Члан 113. (Привремена мјера)

Изузетно од одредаба члана 111. овог закона, ако у току вршења непосредне контроле или на основу извјештаја прибављених посредном контролом оцијени да је друштво за управљање учинило теже неправилности, односно да се његово финансијско стање или финансијско стање добровољног пензијског фонда знатно погоршало, као и да постоји та могућност и могућност знатног погоршања њихове ликвидности, односно када процијени да је то неопходно ради заштите имовине чланова добровољног пензијског фонда – Комисија рјешењем о привременој мјери налаже друштву за управљање да предузме једну или више активности из члана 115. став (2) тач. к) до о) овог закона.

Члан 114. (Писмена опомена)

(1) Писмена опомена упућује се друштву за управљање због мање значајних неправилности чија је природа таква да не утиче битно и непосредно на пословање друштва, односно фонда којим управља.

(2) Писмена опомена може да садржи налог и рок до којег је друштво за управљање дужно да Комисију обавијести о активностима које је предузело ради отклањања неправилности из става (1) овог члана.

Члан 115. (Налог за отклањање неправилности)

(1) Налог за отклањање неправилности упућује се друштву за управљање у чијем су пословању надзором утврђене значајне неправилности, односно непридржавање правила о управљању ризицима.

(2) Налогом из става (1) овог члана, који се изриче рјешењем, Комисија друштву за управљање налаже да у одређеном року проведе једну или више активности, и то да:

а) своје пословање усклади с прописима;

б) унаприједи систем управљања ризицима, односно систем унутрашњих контрола;

ц) улагање имовине добровољног пензијског фонда усклади с прописима и својим интерним актима;

д) унаприједи своју организациону и техничку оспособљеност;

е) обустави расподјелу добити, смањење капитала или исплату дивиденди појединим или свим дионичарима;

ф) обустави закључење послова с појединим дионичарима, члановима управе, члановима надзорног одбора, повезаним лицима или другим правним лицима;

г) објави податке из свог пословања или чланове фонда информисе о овим подацима ако је то у њиховом интересу;

х) структуру повезаних лица учини транспарентном;

и) ангажује другог екстерног ревизора;

ј) предлаже новог члана управе;

к) без претходне сагласности Комисије не управља имовином добровољног пензијског фонда, односно да не располаже својом имовином;

л) привремено обустави закључење нових уговора о чланству, односно о пензијском програму;

м) привремено обустави наплату накнада;

н) обустави провођење одлуке управе и скупштине друштва за управљање без сагласности Комисије;

о) обустави пријем нових уплата по основу већ закључених уговора;

п) предузме, односно обустави друге активности у складу с прописом Комисије којим се одређују активности које друштво за управљање треба да проведе за отклањање утврђених неправилности.

(3) Налогом из става (1) овог члана утврђују се и рокови у којима ће друштво за управљање отклонити утврђене неправилности и о томе обавијестити Комисију, а може се утврдити и начин отклањања тих неправилности.

Члан 116. (Одузимање дозволе за рад друштву за управљање)

(1) Комисија доноси рјешење о одузимању дозволе за рад друштву за управљање ако:

а) друштво не обавља управљање фондом дуже од шест мјесеци;

б) је дозвола за рад друштву дата на основу неистинитих или нетачних података;

ц) друштво престане да испуњава услове прописане за добијање дозволе за рад;

д) друштво из неоправданих разлога не закључи уговор са кастоди банком у року из члана 95. став (1) овог закона;

е) друштво изврши тежу повреду одредаба овог закона и одредаба закона којим се уређује тржиште хартија од вриједности.

(2) Комисија може донијети рјешење из става (1) овог члана:

а) ако утврди незаконитости, неправилности или непридржавање правила о управљању ризицима у пословању друштва за управљање, а даље обављање његове дјелатности би угрозило интересе чланова добровољног пензијског фонда;

б) ако друштво за управљање у утврђеном року не изврши налог из члана 112. став (1) тачка б) овог закона, односно не отклони разлог за предузимање тог налога, а неотклањање неправилности би могло теже угрозити интересе чланова добровољног пензијског фонда;

ц) ако друштво за управљање не извршава обавезе прописане одредбама закона којим се уређују спрјечавање прања новца и финансирања терористичких активности.

(3) Доношењем рјешења из ст. (1) и (2) овог члана престају да важе све издате дозволе за управљање добровољним пензијским фондовима.

Члан 117. (Рјешење Комисије)

(1) Комисија рјешењем одлучује о издавању, односно одузимању дозволе, издавању, односно одузимању сагласности, о мјерама које се изричу у поступку вршења надзора и о другим питањима из своје надлежности.

(2) Рјешење из става (1) овог члана доноси се у писменом облику.

(3) Рјешење из става (1) овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Члан 118. (Надзор над друштвима за осигурање)

Надзор над друштвима за осигурање из члана 103. овог закона врши Агенција за надзор у складу са овим законом и прописима који уређују област осигурања.

ПОГЛАВЉЕ VIII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Одјељак А. Кривична дјела

Члан 119. (Оглашавање проспекта са неистинитим подацима)

(1) Ко, у намјери обмањивања јавности, у проспекту добровољног пензијског фонда, скраћеном проспекту, годишњем и полугодишњем извјештају, објави неистините податке о правном и финансијском положају фонда или његовим

пословним могућностима и друге неистините чињенице које су релевантне за доношење инвестиционе одлуке, или не објави потпуне податке о тим чињеницама – казниће се казном затвора до три године.

(2) Ко, у намјери обмањивања јавности, не објави допуну проспекта или извјештај о битним догађајима који могу битније утицати на одлуку о учлањењу, казниће се казном затвора до три године.

Члан 120.

(Недозвољено обављање дјелатности друштва за управљање и недозвољено пословање)

Одговорно лице у правном лицу које обавља дјелатност друштва за управљање или послује као добровољни пензијски фонд, а нема дозволу за рад, нити је регистровано на основу закона, казниће се казном затвора до три године.

Одјељак Б. Прекршаји

Члан 121.

(Прекршаји)

(1) Новчаном казном од 50.000,00 КМ до 200.000,00 КМ казниће се за прекршај друштво за управљање, односно друго правно лице ако:

- а) у правном промету користи назив "друштво за управљање добровољним пензијским фондом" или други сличан назив, а није добило дозволу за рад друштва за управљање (члан 6. овог закона);
- б) не прибави сагласност Комисије за стицање квалификованог учешћа у друштву за управљање (члан 16. став (1) овог закона);
- ц) не разријеши дужности члана управе иако је знало или морало знати да је то лице престало да испуњава услове из члана 23. овог закона;
- д) изврши припајање, спајање или подјелу друштва за управљање без дозволе Комисије (члан 37. овог закона);
- е) накнаде обрачуна супротно члану 30. овог закона и на тај начин теже угрози интересе чланова добровољног пензијског фонда;
- ф) поступа супротно одредбама члана 32. овог закона;
- г) документацију и податке не чува на прописани начин (члан 35. став (6) овог закона);
- х) имовину добровољног пензијског фонда уложи супротно одредбама чл. 45 до 57. овог закона и на тај начин теже угрози интересе чланова фонда;
- и) назив "добровољни пензијски фонд" или појам изведен из тог појма користи супротно члану 58. овог закона;
- ј) започне да управља добровољним пензијским фондом прије него што му Комисија изда дозволу за управљање фондом (члан 59. став (1) овог закона);
- к) поступа супротно члану 81. овог закона;
- л) Комисији онемогући надзор над законитошћу пословања друштва за управљање и добровољног пензијског фонда (члан 111. овог закона).

(2) За радње из става (1) овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице друштва за управљање, односно другог правног лица новчаном казном од 5.000,00 КМ до 20.000,00КМ.

Члан 122.

(Прекршаји правног лица - друштва за управљање)

(1) Новчаном казном од 10.000,00 КМ до 200.000,00 КМ казниће се за прекршај друштво за управљање ако:

а) код измјене и допуне аката друштва за управљање не поступа у складу са чланом 29. овог закона,

б) при промјени фирме и сједишта не добије сагласност на промјену од Комисије у складу са чланом 34. овог закона;

ц) финансијске извјештаје не саставља и не доставља у складу са чланом 35. ст. (1) и (5) овог закона;

д) у предвиђеном року не достави проспекат, односно скраћени проспекат добровољног пензијског фонда ради давања сагласности Комисије (члан 61. ст. (5) до (7) овог закона);

е) средства не пренесе у складу са чланом 69. став (2). и чланом 70. овог закона;

не објави принос добровољног пензијског фонда у складу са чланом 73. став (1) овог закона;

ф) нуди повластице супротно члану 74. овог закона;

г) објави оглас, односно јавни позив или даје информације супротно члану 75. ст. (1), (2), (5) и (6) овог закона;

х) члановима добровољног пензијског фонда не достави обавјештења у складу са чланом 77. овог закона;

и) уговор о чланству, односно уговор о пензијском програму закључи прије закључења уговора с кастоди банком о вођењу рачуна добровољног пензијског фонда из члана 95. став (1) овог закона;

ј) не извршава уговор у вези са повлачењем акумулираних средстава у складу с одредбама члана 104. став (4) овог закона.

(2) За радње из става (1) овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице друштва за управљање новчаном казном од 1.000,00 КМ до 20.000 КМ.

Члан 123.

(Прекршаји правног лица - кастоди банке)

(1) Новчаном казном од 10.000,00 КМ до 200.000,00 КМ казниће се за прекршај кастоди банка ако:

а) не обавјештава друштво за управљање о неопходним корпоративним активностима у вези са имовином фонда (члан 97. став (1) тачка ц) овог закона);

б) не извршава налоге друштва за управљање који су у складу са законом и проспектом фонда, односно извршава налоге друштва за управљање за куповину и продају имовине супротно закону и проспекту фонда (члан 97. став (1) тачка д) овог закона);

ц) не контролише, не потврђује и свакодневно не извјештава Комисију о обрачунатој нето вриједности имовине добровољног пензијског фонда и вриједности инвестиционих јединица (члан 97. став (1) тачка е) овог закона);

д) не контролише принос добровољног пензијског фонда (члан 97. став (1) тачка ф) овог закона);

е) не обавјештава Комисију о уоченим неправилностима о пословању друштва за управљање одмах након што уочи такве неправилности (члан 97. став (1) тачка г) овог закона);

ф) не подноси, у име фонда, Комисији и другим надлежним органима поднеске против друштва за управљање, за штету нанијету фонду (члан 97. став (1) тачка и) овог закона);

г) не обавијести Комисију о раскиду уговора и разлозима за раскид уговора (члан 98. став (3) овог закона).

(2) За радње из става (1) овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице кастоди банке новчаном казном од 1.000,00 КМ до 20.000 КМ.

Члан 124.

(Прекршаји организатора пензијског програма)

(1) Новчаном казном од 10.000,00 КМ до 200.000,00 КМ казниће се за прекршај правно лице организатор пензијског програма ако запосленима не осигура равноправне услове за чланство у пензијском програму у складу са одредбом члана 85. став (1) овог закона.

(2) За радње из става (1) овог члана казниће се за прекршај физичко лице организатор пензијског програма - предузетник новчаном казном од 1.000,00 КМ до 10.000,00 КМ.

(3) За радње из става (1) овог члана казниће се за прекршај одговорно лице код организатора пензијског програма новчаном казном од 1.000,00 КМ до 20.000,00 КМ.

Члан 125.

(Прекршаји ревизора и ревизорског друштва)

(1) Новчаном казном у износу од 10.000,00 КМ до 50.000,00 КМ казниће се за прекршај ревизорско друштво које врши ревизију финансијских извјештаја друштва за управљање ако:

а) не ревидира поступке накнаде штете у складу с одредбом члана 33. става (4) овог закона;

б) изврши ревизију супротно члану 36. овог закона;

(2) Новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 10.000,00 КМ казниће се за прекршај из става (1) овог члана и одговорно лице ревизорског друштва.

(3) Новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 10.000,00 КМ казниће се за прекршај из става (1) овог члана овлашћени ревизор.

Члан 126.

(Прекршаји друштва за осигурање)

(1) Новчаном казном од 10.000,00 КМ до 200.000,00 КМ казниће се за прекршај друштво за осигурање ако:

а) поступа супротно члану 81. овог закона;

б) исплату пензије врши супротно члану 103. овог закона;

ц) нуди врсте пензије супротне члану 104. овог закона;

д) нема Стандардни образац уговора о пензији у складу са чланом 105. овог закона;

- е) не склопи уговор о пензији са сваким чланом добровољног пензијског фонда у складу са чланом 106. овог закона;
 - ф) користити образац уговора о пензији супротно члану 108. овог закона;
 - г) не извијестити Агенцију о свакој промјени стандардног обрасца уговора о пензији у складу са чланом 109. овог закона.
- (2) За радње из става (1) овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице друштва за осигурање новчаном казном од 1.000,00 КМ до 20.000 КМ.

**Члан 127.
(Прекршаји осталих лица)**

(1) Новчаном казном од 1.000,00 КМ до 10.000,00 КМ казниће се за прекршај члан праве, надзорног одбора или запосленик у друштву за управљање ако поступа супротно члану 26. овог закона.

ПОГЛАВЉЕ IX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

**Члан 128.
(Доношење прописа)**

Комисија и Агенција за надзор су дужне да прописе за провођење овог закона донесу у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.

**Члан 129.
(Ступање на снагу)**

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ", а примјењиваће се по истеку шест мјесеци од дана његовог ступања на снагу.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ
ПРЕДСТАВНИЧКОГ ДОМА
ПАРЛАМЕНТА ФЕДЕРАЦИЈЕ БиХ

Един Мушић

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋА
ДОМА НАРОДА
ПАРЛАМЕНТА ФЕДЕРАЦИЈЕ БиХ

Лидија Брадара